

OMLIGGENDE

EN

IZEGEM

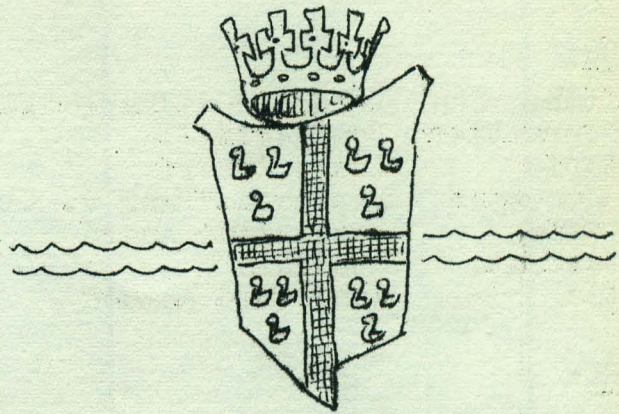
VOOR

PERIODIEK

HEEMKUNDIGE

Ten Mandere





INHOUD.

I. Kleine kanten van een grote oorlog	R. Verholle	3
2. H. Familiekerk	R. Vandenberghe	12
3. ILLUSTRATIE: DE GROEI VAN DE KERK		13/14
4. ILLUSTRATIE: BEDIENAARS		17/18
5. Bosmolenslied	Martin Buyse	21
6. ILLUSTRATIE: EERSTE HULPKERK EN MOLEN		25/26
7. Watersnood 1925	A. Vandromme	30
8. ILLUSTRATIE: WATERSNOOD 1925 + 1965		31/32
9. Watersnood 1965	A. Vandromme	33
10. De kerk van Emelgem	R. Herman	34
11. In memoriam Hr ALFONS DE JAN	R. Verholle	44
12. Actueeltjes	A. Berk	45
13. ILLUSTRATIE : ACTUEELTJES		47/48
14. Hr André Bourgeois, Burgemeester.	R. Verholle	49
15. Kringleven	R. Leroy	50

BESTUUR:

Voorzitter	Verholle R. Inspect. L.O.	Heyestraat, 21
Ondervoorzitter	Bourgeois J.	Marktstraat
Secretaris	Leroy Robert	Boomforeeststr., 45
Penningmeester	Deprez A. "Bank v. Roeselare"	Marktstraat
Archivaris	Demeurisse André	Ter Wallenstraat, 1
Secretariaat	Stadhuis	Koornmarkt
Redactie	Vandromme Antoon	Blauwhuisstraat, 54

LET WEL:

- De redactie vraagt 1) bijdragen over diverse onderwerpen te bezorgen aan bovenvermeld adres. 2) wie foto's of andere illustraties heeft over "Izegem in W.O.I.", opdat ze het in bruikleen zouden willen bezorgen aan bovenvermeld adres.
- Het archief is open voor iedereen. Vooraf aan te vragen bij de archivaris op het secretariaat te Izegem.
- De bibliotheek is gratis toegankelijk voor alle leden van "Ten Mandere". De boeken kunnen in bruikleen ontvangen worden. Aan te vragen bij de archivaris (zie hierboven).
- Alle oude geschriften, boeken, foto's, kaarten, e.a. betreffende Izegem worden steeds met dank aanvaard bij alle leden van het bestuur.

HOE WORD IK LID?

- overschrijven op P.R.95.76 van de Bank van Roeselare te Izegem met vermelding: "Voor Ten Mandere" (+ jaargang vermelden).
- persoonlijk betalen aan de Heer Alb. Deprez, Bank van Roeselare, Marktstraat, Izegem.

PRIJZEN:

Jaargang I	1961	uitgeput	
Jaargang II	1962	100 frank	
Jaargang III	1963	100 frank	
Jaargang IV	1964	100 frank	steunende leden
Jaargang V	1965	100 frank	steunende leden
		75 frank	werkende leden

KLEINE KANTEN VAN EEN GROTE OORLOG

IZEGEM LEERT ZIJN STRATEN KUISEN.

Dat in een garnizoenstad, zoals Izegem er een was, het probleem van de reinheid der straten zich scherp stelde, vooral dan tijdens de wintermaanden, valt licht te begrijpen.

Meestal waren hier honderden en zelfs duizenden soldaten ingekwartierd, we telden er drie en soms vier kriegslazaretten, ten allen kante waren militaire diensten gevestigd en dag aan dag was er een druk verkeer van allerlei legervoertuigen. Dit alles bracht met zich mede dat de reiniging van de straten regelmatig moest geschieden. Deze reiniging werd dan ook al spoedig door bepaalde verordeningen vanwege de bezettende overheid geregeld.

Een eerste maatregel vinden wij uitgevaardigd op 12 september 1915:

B E V E L

De inwoners der stad Iseghem worden bij dezen verplicht dagelijks voor 9 ure 's voormiddags (Duitse tijd) ieder vóór zijn woning de trottoirs en de straat tot in 't midden te vagen en te kuisen.

De overtreders zullen gestraft worden met boete tot 30 mark of met gevangzitting.

De Ortskommandantur.
Iseghem, de 12 september 1915

Wie meende dat het er met de uitvoering van deze verordening niet zo nauw zou staan, had het verkeerd voor, want een goede maand later vernemen wij: "In de Roeselarestraat en de Kruisdreef wordt er nauw toegezien wie 's morgens de straten kuist. Enige brave vrouwen, door werk in 't huisgezin overlast, hadden de tijd niet gevonden. Zo liggen er heden ook enige aan de boete." (Gits-21.10.15). Op 10.12.15 luidt het: "Omdat men bij Jesson-Debal de straat op de gestelde tijd niet gevaagd had, wordt er een boete van 5 mark toegepast." En op 26.1.16: "De personen, beschuldigd

hun straten op de gestelde ure niet geveegd te hebben, verschijnen wederom voor de rechter. Allen worden met 3 mark boete gestraft. Onder de veroordeelden zijn de Juffrouwen Vandeputte, de heren Syoen-Hinnekindt, Clement-Brabant, Florent Sette, enz." Bovendien wordt nu ook nog een straatkeerders-kolonne ingesteld, want 's anderendaags " onder toezicht van een landsturm zien wij zeven gevangenen - meestal jonge knapen - die onze straten en openbare plaatsen vagen en kuisen."

Einde maart wordt het tijdstip voor het kuisen met één uur vervroegd, want nu hangt het volgende aangeplakt:

Stad Iseghem

B E V E L

Te beginnen met 1 april aanstaande moeten alle trottoirs en straten iedere dag gekuist worden vòór 8 uur s' morgens (torenuur).

Iseghem, 21 maart 1916.

v. Natzmer

Oberstleutnant u. Kommandant.

Van verdere boeten vernemen wij bij Dr. Gits, tot einde 1916, niets meer doch er zullen er, naar alle waarschijnlijkheid, nog wel geweest zijn.

Spijts deze boeten moeten de inwoners van Izegem zich niet gewillig tot dit kuisen van de straten geleend hebben of het na een zekere tijd weer verwaarloosd hebben, want op 1 november 1917 richt de Ortskommandantur aan het Stadsbestuur een schrijven, waarin een grondiger reiniging van de straten geeist wordt. Dit schrijven luidt als volgt:

De straten binnen en buiten de stad hebben een grondiger reiniging nodig. De noodzakelijke werken moeten onmiddellijk aangevangen worden en daarna zonder onderbreking voortgezet, zodat een toestand van verwaarlozing, zoals er thans bestaat, zich niet meer voordoet.

Het volgende wordt bevolen:

A. Binnenstad

De stad maakt een reinigingsplan op. Elke dag komen enkele straten aan de beurt. In de loop van elke week moet gans de stad gereinigd zijn.

De eigenlijke reiniging gebeurt door de huisbewoners; de stad helpt en zorgt voor het wegvoeren van de vuilnis. Dit wegvoeren moet onmiddellijk volgen op de reiniging. Gedurende de nachten met helder maanlicht zou ook in de straten met druk verkeer moeten gewerkt worden.

B. Buitenwijken.

Grachten en afvoeren moeten door de aanpalende inwoners in goede staat gehouden worden. Reinigings- en afwateringsdiensten moeten georganiseerd worden.

Betaling van het werk gebeurt door de Ortskommandantur. De gemeente dient tegen 4 november 1917 een reinigingsplan in voor de binnenstad en voorstellen voor de buitenwijken.

Het stadsbestuur moet zich onmiddellijk aan 't werk gezet hebben om het gevraagde ontwerp klaar te maken. Aan dat "umgehend" uitvoeren van dergelijke bevelen en opdrachten hadden de Duitsers onze gemeenteverheden reeds lang gewend gemaakt, want in dergelijke omstandigheden toonden zij meestal weinig geduld. Op 4 november reeds diende het stadsbestuur een ontwerp van bevel in met de volgende inhoud:

BEVEL: REINIGEN DER STRATEN.

Er wordt de bevolking herinnerd dat de schikkingen der verordeningen betreffende het dagelijks reinigen der voordammen, straten en plaatsen stipt moeten nageleefd worden.

Om den tegenwoordigen toestand te verbeteren en te beletten dat het verkeer in de straten onmogelijk wordt, zal de reinigingsdienst der stad volgender wijze uitgebreid worden en toegepast worden:

Benevens het dagelijks voorgeschreven kuisen, zullen de verschillende straten en plaatsen der stad eenmaal per week, op eene bijzondere wijze, opvolgentlijk grondig gekuist worden. Daartoe wordt de stad in zes wijken verdeeld:

(Hier volgt de afbakening van de zes wijken, die elk op een verschillende dag van de week in aanmerking komen voor grondige reiniging.)

Op den dag daartoe vastgesteld moeten de bewoners van den bepaalden wijk al de straten, plaatsen en voordammen in deze wijk begrepen grondig kuisen, het slijk der gansche straat verzamelen, en langs de voordammen op hoopen te zamen vagen; alsook allen hegenaamden afval in bakken gereedstellen tot

het afhâlen. Deze bewerkingen moeten voltrokken zijn tegen negen uur 's morgens. De reinigingsdienst der stad wordt belast, dagelijks in de voormelde wijken zoohaast mogelijk het slijk en den afval af te halen en te vervoeren.

Van zoohaast de vuilkar de vuilnissen heeft weggenomen, moeten de bewoners, elk voor zijn deel, de straten en voordammen met water begieten, vagen en afspoelen.

De tegenwoordige verordening komt in toepassing met donderdag 8 november aanstaande.

Von Lüder
Oberstltnt und Ortskommandant.

De Ortskommandantur zou het echter nog heel wat "gründlicher" doen. Elke wijk moest niet eenmaal per week maar wel elke dag gekuist worden. De schikkingen werden in het Duits aan het stadsbestuur overgemaakt en door de gemeentendiensten vertaald. Deze vertaling stemt echter in meerdere plaatsen niet helemaal overeen met de Duitse tekst of laat verordeningen na, die alleen van tel waren voor het stadsbestuur en niet voor de bevolking. Daarom vulden wij hier en daar aan:

BETREFT: STRATENREINIGING BINNEN
DE STAD IZEGEM.

- De stad Izegem wordt in vijf wijken ingedeeld:
- Wijk 1 : Wijngaardstraat, Melkmarktstraat, Hondstraat, Statiestraat, Wulvenstraat, Brugstraat tot aan de vaart, Baertshof, Kasteeldreef, Marktstraat, Grote Markt, Koornmarkt, Ketelstraat, Zottinestraat en Nieuwstraat.
 - Wijk 2 : Roeselarestreet tot hoek Nieuwstraat, de Pelichystraat, Kruisstraat, Molenweg, Ameyestraat, Mandelstraat, St. Antoniusstraat met Nederweg.
 - Wijk 3 : Ommegangstraat, O.L.Vrouwstraat, Hartstraat, Bellevuestraat, Krekelmotestraat, Mentenhoekstraat, Krekelstraat tot aan de Pelichystraat, Molstraat.
 - Wijk 4 : de Pelichystraat, Boulevard, Dweerstraat, Mennenstraat, Slabbaerdstraat, Drogen Jan, Kortrijkstraat, St Pieterstraat, Papestraat, Kerkstraat, Kerkplaats, Kloosterstraat, St Amandstraat, St Hiloniusstraat, Krekelstraat van de Pelichystraat, en Gentstraat met Lendeledestraat.
 - Wijk 5 : Omvat van de vaart uit alle straten van Emelgem.

De huisbezitters der stad Izegem moeten dagelijks tegen 9 uur 's morgens de voordammen, greppels en straten, tot in het midden vegen en reinigen. Het opvaagsel moet in kleine hopen, buiten de greppels, langs de kant van de straat verzameld worden. Deze hopen zullen onmiddellijk door de Stadsdienst weggevoerd worden.

In de hovingen of koeren van de huizen moet een vergaarbak voorhanden zijn, waarin uitsluitelijk de asse ingegooid wordt, die bij galdig weer moet gebruikt worden om de straten en voordammen te bestrooien; daarnevens een tweede vergaarbak voor allerhande afval, die dagelijks bij het voorbijgaan van de stadsdienst moet afgegeven worden. In alle hovingen en koeren moet de volledigste reinheid heersen.

De vertrekken (in het Duits: Klosets, Latrinen) moeten zich bestendig in goeden staat bevinden (Duits: müssen jederzeit in sauberste Verfassung sein). De aalputten moeten regelmatig geledigd worden en de mest op de aangeduide plaatsen vervoerd worden (de Duitse tekst voegt er aan toe: und entweder in einer Grube als Komposthaufen mit Erde verdeckt oder mit alle Dünger für Aecker und Wiesen verwendet werden).

In ieder der 4 wijken is een politieagent onder zijn verantwoordelijk gelast deze voorschriften stipt te doen naleven. De inwoners zijn verplicht zich onmiddellijk naar zijn vermaningen te schikken.

Alle verzuimingen en nalatigheden zullen onmiddellijk aan de Politiekommissaris moeten aangeklaagd worden; daarenboven is de Feldgendarmerie door de Ortskommandantur belast den gansen dienst scherp na te zien. De overtreders aan deze verordeningen zullen door de Ortskommandantur met alle strengheid gestraft worden.

In de Duitse tekst was er nog aan toegevoegd:

In iedere wijk zijn 2 gespannen met een wagen nodig;
 verder 2 mannen voor het opladen en voor iedere wijk
 nog 8 mannen voor het onderhoud der militaire kwartieren,
 bijgevolg: 5 wijken met 2 wagens = 10 wagens
 2 mannen = 10 mannen
 8 mannen = 40 mannen

De standplaats voor de gespannen en de wagens is de koer van de gendarmerie in de Brugstraat; zo ook voor alle gerief, materiaal, gereedschappen en benodigdheden, alsmede voor de brandspuit. Iedere morgen te 8 uur komt de kolonne van 50 mannen samen op de gendarmeriekoer om er ingedeeld te worden door de politieagenten en begeeft zich van daar naar haar werkterrein."

In weerwil van al die "verordeningen" liep het met die stratenreiniging nog niet gesmeerd, want op 13.II.1917 laat de Ortskommandantur aan het stadsbestuur weten, dat "bij toezicht op de straatreinigers werd vastgesteld, dat van de 23 aangeduide werklieden slechts 2 plus de voor toezicht aangestelde Van Quaethem aanwezig waren. Het gemeentebestuur moet alle arbeiders verwittigen, dat zij militairarbeiders zijn en als dusdanig niet het recht hebben om zonder toelating van de Kommandantur afwezig te blijven van het werk. In de toekomst zal elke arbeider, die zonder wettige reden afwezig blijft, onwederroepelijk gestraft worden. Bovendien moet tegen 14.II.1917 de lijst van de 23 aangeduide arbeiders door het Stadsbestuur ingediend worden.

Als gevolg hieraan richt de burgemeester op 14.II.1917 de volgende nota aan de stadsdiensten: "De Ortskommandantur beveelt dat er tegen morgen 20 arbeiders bij Van Quaethem moeten zijn. Indien de zaak niet geregeld is, zal men een aantal scholieren opvoeren". De zaak was echter nog niet geregeld en op 16.II.1917 laat de Ortskommandantur weten, dat zij de gevraagde lijst nog niet ontvangen heeft en dat deze tegen 's avonds 7 uur in het Passburo moet afgegeven zijn. Dit zal dan ook gebeurd zijn, want in het stadsarchief bevindt zich de lijst van alle arbeiders, politieagenten, voerlieden en leveranciers van paarden die bij de reinigingsdienst ingezet zijn.

Daarna schijnt het met de "Strassenreinigung" een tijdje goed gegaan te zijn. Maar ondertussen was het volop winter geworden en zaten wij met sneeuw en gladde wegen. Op 26 december 1917 gaf de Ortskommandantur aan het stadsbestuur bevel de volgerde bekendmaking aan te plakken:

B E V E L

Alle straten en openbare pleinen, voordammen en greppen, zijn bestendig van sneeuw en ijs vrij te houden, ook buiten de tijd voor het kuisen der straten vastgesteld. Bijzonderlijk zijn de greppen en hoofdzakelijk de kuisgaten die met de duikers in verbinding staan, zorgvuldig van sneeuw en modder vrij te houden.

Ingeval het gladdig wordt, moeten de voordammen en straten met asse of zand bestrooid worden. Voor schade welke door de verzuiming van deze verordening zou kunnen ontstaan, is de stad verantwoordelijk.

Kleinau
Hauptmann u. Ortskommandant.

Twee dagen later, op 28.II.1917, deelde het stadsbestuur aan de Ortskommandantur het volgende mede:

De politieagenten hebben gisteren 27.I2 in alle huizen van stad bevel gegeven de voordammen van ijs en sneeuw vrij te maken en overal, ook op de straten, assen te strooien.

Heden zal ik nogmaals hetzelfde bevel hernieuwen, opdat morgen voormiddag de bewoners, met tussenkomst van de stadsarbeiders uw verordening ten uitvoer brengen.

Daar vroeger piossen en schuppen zijn moeten ingeleverd worden, ontbreekt ongelukkiglijk het nodige werktuig om de arbeid behoorlijk en snel uit te voeren.

De assen zullen morgen ook in de militaire kwartieren afgehaald worden.



Aan de werking van die reinigingsdienst schijnt nog een ander gehaperd te hebben. Op 6.I.1918 deelt de Ortskommandantur de volgende maatregelen mede aan het stadsbestuur:

De stedelijke reinigingsdienst wordt gecentraliseerd en onder toezicht geplaatst van de Feldgendarmerie en de stedelijke politiecommissaris.

De reinigingscentrale wordt ingericht op de koer van de Feldgendarmerie in De Brugstraat.

Daarvoor moeten ter beschikking gesteld worden:
 door de gemeente Izegem: 8 wagens en 8 paarden;
 door de gemeente Emelgem: 2 wagens en 2 paarden, met geleiders, dagelijks van 8 uur tot 12 uur 's voormiddags en van 2 tot 5 uur 's namiddags.

Daarenboven, zowel 's voormiddags als 's namiddags:
 voor Izegem: 4 politieagenten of pompiers voor toezicht en 28 mannen voor arbeid(buiten de paardegeleiders).
 voor Emelgem: 1 politieagent met 7 mannen(buiten de paardegeleiders).

Het bevel voor de dagelijkse stratenreiniging neemt de daarmee gelaste Feldgendarm over.

Tenslotte moet het de Duitsers duidelijk geworden zijn, dat de bevolking niet meewil en aan passief verzet doet. Op 9.I.1918 schrijft de Ortskommandant aan het stadsbestuur:

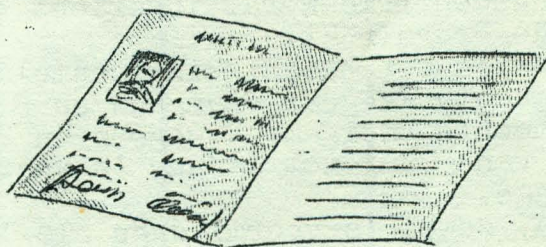
" Daar de burgers zich voor welwillende vermaningen ontoegankelijk tonen, afgezien van enkele zeldzame uitzonderingen, en zich om de bevolen stratenreiniging niet bekommeren, verbied ik de burgers - vanaf 12 dezer tot verdere orders hun huizen na 6 u. 's ~~avonds~~ avonds nog te verlaten. Ook zal ik paspoortbeperingen bevelen. Voor de burgers, die voor de uitoefening van hun beroep vrij te stellen zijn, zal ik op aanvraag van het stadsbestuur verkeerstoelatingen afleveren.

Deze beperkingen zal ik eerst opheffen, wanneer mij de orde in de stad bevredigt. De trottoirs moeten volledig van sneeuw en ijs bevrijd en volledig net gehouden worden. De rijwegen moeten dagelijks binnen de tijdspanne van 8½ tot 9½ uur in de morgen en van 1 tot 2 uur namiddag grondig gereinigd worden, van sneeuw en modder, na sterke sneeuwval ook buiten de aangegeven tijden.

Bij gladheid moeten trottoirs en rijwegen op ieder moment volgens noodwendigheid met asse bestrooid worden. Waar deze in de huizen niet voldoende is, kan zij genomen worden in de verzamelbakken, die ik op volgende plaatsen zal laten opstellen: 1. Grote Markt; 2. Hoek Gentstraat en Papestraat; 3. Aan het Kapucijnenklooster en 4. Hoek Wulvenstraat en Brugstraat.

Het vervoer mag door gladheid, sneeuw en modder in geen enkele omstandigheid gehinderd worden.

Straatvakken, langs dewelke geen burgers wonen of geen bewoonde huizen staan, moeten gereinigd worden door de bewoners van de aan beide zijden dichtsbijgelegen huizen; beide delen zijn verantwoordelijk voor het gans vak.



Daar het voor sommige personen noodzakelijk is 's avonds ook na 6 uur nog buitenhuis te zijn, vraagt het stadsbestuur dat een bijzonder "passierschein" zou afgeleverd worden aan de volgende categorieën van personen:

- 1° Burgemeester, schepenen, vrederechter, secretaris en bedienden van het stadhuis.
- 2° Politiecommissaris, agenten, nachtwakers en brandweermannen.
- 3° Geneesheren, veearts en vroedvrouwen.
- 4° Geestelijken en liefdezusters-ziekendiensters.

Of onze stadsgenoten in de volgende dagen nu al dan niet hun best deden om de straten "gründlich zu reinigen" weten wij niet. Feit is dat zij zes dagen later terug mochten uitblijven. Op 15.I.1918 schrijft Kleinau, Hauptmann und Ortskommandant, aan het stadsbestuur:

"De nalatigheid van de burgers dwong mij met gestrengheid een grondige reiniging van de stad door te voeren. Ik hoop dat de burgers nu tot het inzicht gekomen zijn dat netheid in straten en koeren een stad sieren, de zin voor orde van de burgers eert en de gezondheid dient.

In de overtuiging dat de burgers in 't vervolg de verordeningen, die het algemeen welzijn tot doel hebben, zullen begrijpen en ondersteunen, hef ik hiermede de strafverordening op van 9.I.1918 en geef het verkeer in de straten tot 9 uur 's avonds en de aflevering van reispassen vrij".

Hiermede hadden de Izegemnaren de straten leren reinigen naar Duitse trant. Dat de bezetters niet alle ongelijk hadden met streng te zijn voor de netheid in stad, moeten wij eerlijkheidshalve toegeven. De miserie was al groot genoeg zonder dat er daarbij nog besmettelijke ziekten uitbraken.



'DE H. FAMILIEKERK'

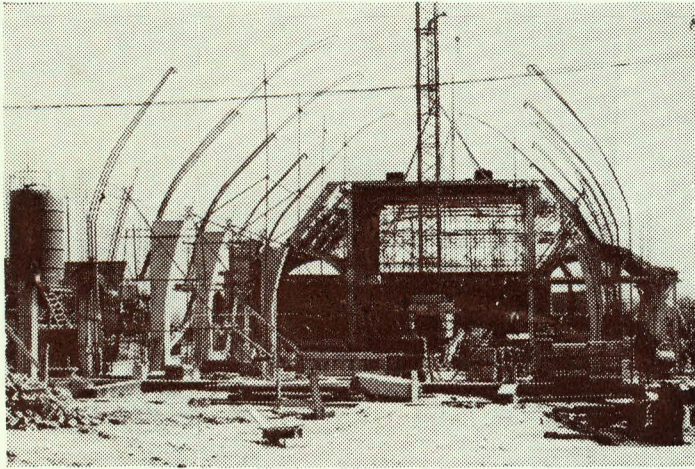
VAN DROOM TOT WERKELIJKHEID.

Toen begin november 1956 plots de klokken begonnen te luiden over De Bosmolens, wisten reeds enkele ingewijden dat deze dag datgene bekomen was waarnaar men gedurende 56 jaar met alle middelen gestreefd had. Wat was er dan wel gebeurd? Tot hiertoe waren alle plannen voor een parochiekerk gestrand, omdat men de best gelegen percelen bouwgrond met geen middelen loskreeg van Juffrouw Goethals. Toen deze in juli 1956 gestorven was, kreeg men hoop. November 56 was de hoop een belofte geworden. Het testament was bekend gemaakt, en de erfgenaam had het lang-verwachte goed woord gegeven. Zelfs in Kortrijk werd gehoord dat de Bosmolenaars, dit niet ongevierd hadden kunnen laten voorbijgaan. Maar er waren nog andere katten te geselen.....

Maar laten we de klok eerst een halve eeuw achteruit zetten. Voor 1900 was een eigen kerk reeds een levende betrachting van enkele vroege Bosmolenaars. Henri Nuttens, Mevr. Louis Vansteenkiste-Leonie Tanghe en Alois Tack moeten daarover regelmatig met mekaar en met pastoor D'Hulsters gesproken hebben. Maar het eerste document uit het archief van de pastorij is een brief van raadslid Henri Nuttens aan het college van burgemeester en schepenen te Izegem. In de "Gazette van Iseghem" was namelijk een artikel verschenen dat argumenteerde ten voordele van een nieuwe kerk, op te richten aan het "Blauw Kapelletje". Als argumenten had men onder andere gevonden: het zou een prachtig zicht vormen daar aan het einde van een groot stuk rechte weg, en voor de neringdoeners rond de kerk zou het geen failliet betekenen. In bovengenoemde brief werden alle argumenten weerlegd, om uiteindelijk te verwijzen naar een veel betere ligging, n.l. op de wijk De Bosmolens. Op aanraden van Kanunnik Houthaeye, oud-onderpastoor te St Eloois Winkel en goede relatie van Henri Nuttens, werd deze brief, in licht gewijzigde vorm, gestuurd naar Bisschoppelijk en Provinciaal Bestuur. Met de goed van Henri Nuttens, de eerste bezieler en exponent van dit eerste streven naar "eene kerk of proosdie" zoals hij het in zijn brief uitdrukte, eindigde in 1906 de eerste fase. Nog één zaak is te vermelden. Ondertussen was het perceel grond, gelegen bezuiden de school, geschonken door Henri Nuttens met het oog op een toekomstige kerk. Het werd ingeschreven op naam van Valère VandenBogaerde. Alvast werd er een huis gebouwd, in hun ogen de toekomstige pastorij, thans bewoond door de familie Henri Monteyne.

KERK H. FAMILIE - ZO GROEIDE HET!

Cliché's: Het Wekelijks Nieuws



APRIL 1963.

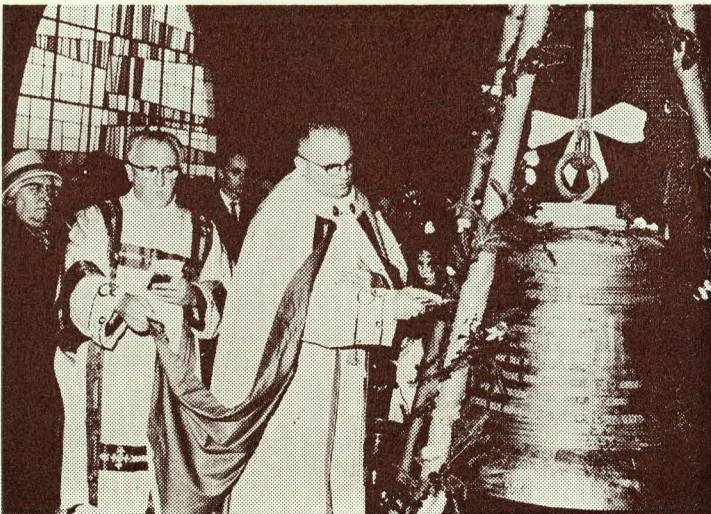
DE WERKEN VORDEREN GOED.

DE GROTE VORM IS REEDS MERKBAAR.

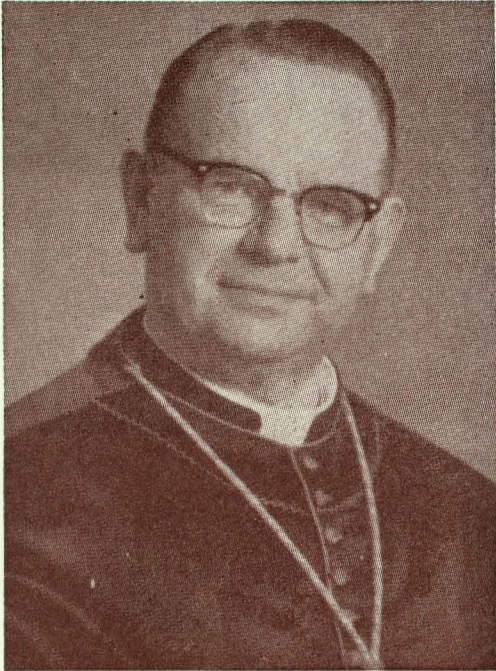


DAAR PRIJKT NU HET NIEUWE KERKJE,

HAGELWIT MIDDEN DE GROEIENDE PAROCHIE.



Z. E. H. KAN. KINDT WIJDT DE NIEUWE KLOK VOOR DE KERK VAN
DE H. FAMILIE. - Z. E. H. PASTOOR M. VANWIJNSBERGHE ASSISTEERT
DE PLECHTIGHEID.

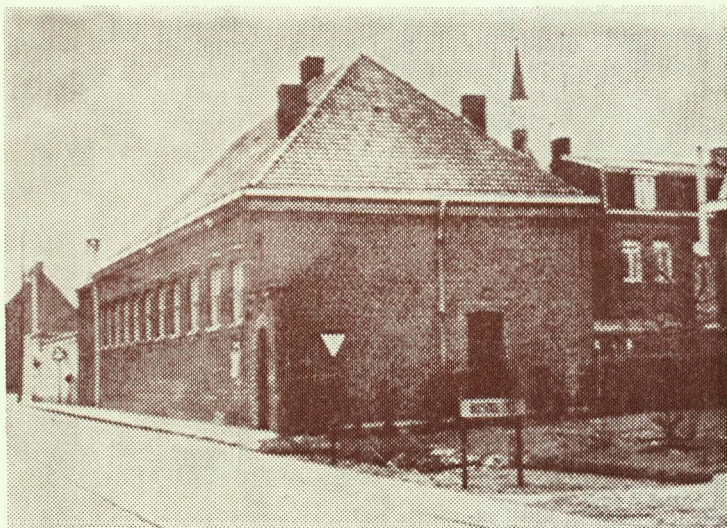


Z. E. H. KAN. A. CAMERLYNCK,
DIE ALS LERAAR AAN HET ST.-JOZEFSCOLLEGE
OOK JAREN PROOST WAS OP DE BOSMOLENS.

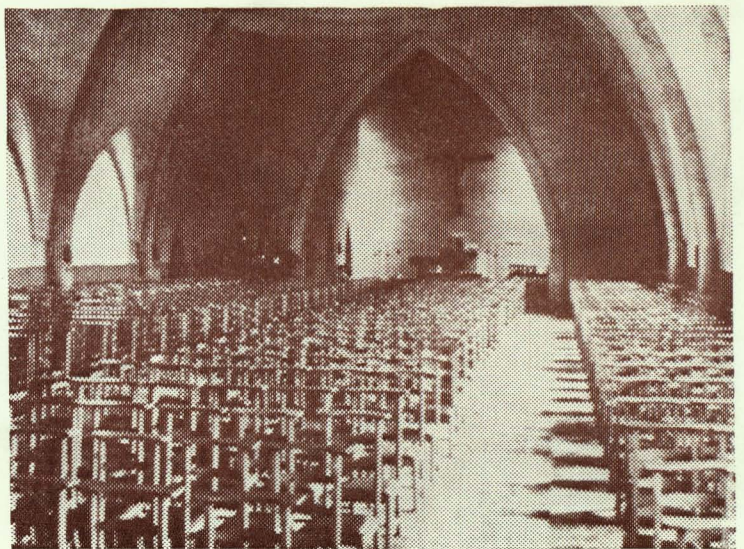


1956!

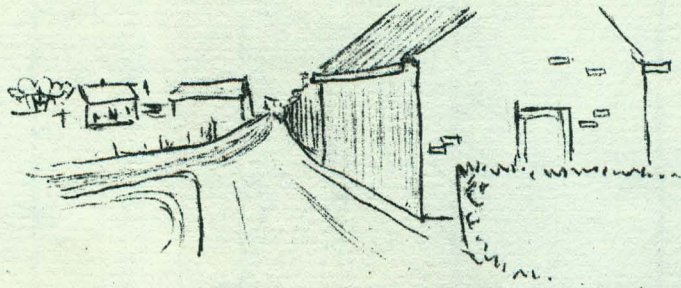
Z. E. H. MICHIEL VANWIJNSBERGHE GROET BIJ ZIJN AANSTELLING
ALS 2de PASTOOR OP DE BOSMOLENS ZIJN NIEUWE PAROCHIANEN.
AAN HEN ZOU HIJ EEN NIEUWE KERK SCHENKEN.



DAT WAS EENS HET HUIS DES HEREN AAN DE BOSMOLENS. BIJNA
EEN KWARTEEUW MOEST HET DUREN ALVORENS DE BOSMOLENAARS
EEN WAARDIGE KERK KREGEN.



BINNENZICHT VAN DE NIEUWE KERK,
VOL RUIMTE EN VREDE.



Begin 1923 kwam nieuw leven in de brouwerij. De Bisschop van Brugge verleende namelijk de toelating om in de lokalen van de H. Familieschool, 's zondags de H. Mis op te dragen voor de kinderen. Wie een vinger krijgt wil een hand nemen.....

Op II februari 1923 ging in de school een vergadering door van talrijke parochianen. De pastoor van Sint Tillo, Z.E.H. Loosveld, mocht het blijde nieuws meedelen waarbij de kindermis mocht bijgewoond worden door "ouderlingen, zieken, zwangere vrouwen en moeders van grôte gezinnen".

Op 20 februari 1923 werd een bestuur verkozen, aangesteld om de kapel in te richten en te versieren. In één week werd een som van 24.037 frank omgehaald. Dit bestuur was samengesteld als volgt: Voorzitter: Louis Nuttens; Ondervoorzitter: Emile Vanden Bogaerde; Schatbewaarder: Jean Vansteenkiste; Secretaris-verslaggever: Jules Verstraete; Leden: Louis Brugge; Camiel Declercq; Alidor Masschelein; Alois Tack en Alidor Vanderhage.

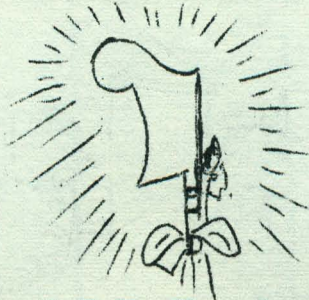
De eerste zondag van juni 1923 werd in deze kapel de eerste Heilige Mis opgedragen door E.H. Geeraerd, leraar aan het college en eerste proost van de kapel. Vanaf 29 augustus 1924 werd de H. Mis er dagelijks opgedragen.

Op 7 juli 1925, dag van Bosmolens-omwegang, werd de eerste solemnele mis voor de afgestorven Bosmolenaars opgedragen. E.H. Van Cappel, toen onderpastoor van de wijk, was de celebrant. In 1929 werd dezelfde E.H. Van Cappel pastoor benoemd op St Tillo. Hij stond zeer begrijpend ten opzichte van het streven van de Bosmolenaars, zodat zijn benoeming er gunstig werd onthaald. Inderdaad, het groeide.....

In 1930 werd een nieuwe sacristie en een portaal gebouwd. Het altaar werd aan de zuidzijde van de kapel gebracht.

In 1933 bracht Z. Exc. Mgr. Lamiroy in gezelschap van Z.E.H. Van Cappel een bezoek. In 1935 werd de kapel gans herschilderd en versierd, en kwam er een nieuw altaar. De inspiratie kwam van E.H. Camerlynck, toen leraar aan het college en proost van de kapel. Vanaf II april 1937 kwam er een tweede mis elke zondag.

Ondertussen was E.H. Devoldere onderpastoor van de wijk geworden, belast met de zondagdienst. De parochianen zullen zich ook de namen herinneren van andere priesters, die er betrokken waren in deze jaren: de E.H.H. De Boodt, Gruwier en Van Heule.



In 1940 meldde de Z.E.H. Van Cappel het besluit van de Bisschop, waarbij er op de Bosmolens een kerk zou opgericht worden. De 15e maart 1941 deelde Z.E.H. Van Cappel het voornemen mee van de Bisschop, nog in de loop van het jaar een pastoor te benoemen. En eindelijk, 19 december 1941, was het zover. De E.H. Godfried Vandeputte, Izegemnaar, werd tot 1ste pastoor van de Heilige Familie benoemd. Op 2 januari 1942 werd hij geïnstalleerd. Zijn zending was: een kerk bouwen. Zo had de Bisschop het gezegd, zo kon hij lezen op talrijke dichten van de verwelkomde Bosmolenaars, zo kon hij vernemen uit het welkomwoord van Heer Emiel Vandenberghe, voorzitter van het voorlopig comité. Die besloot met deze woorden: Ons betrouwend op de Goddelijke Voorzienigheid zult gij Uw doel bereiken, en binnenkort zullen wij op de wijk Bosmolens een schone kerk zien oprijzen, ter meerdere eer en glorie van God. Alle Bosmolenaars zijn met U.

Als norm voor de parochiegrens werd genomen: het gebied vanwaar de kinderen naar de H. Familieschool kwamen. "Om met niet teveel gemeenten kast te hebben" werd de parochie over geen andere gemeenten buiten Izegem en Lendeledede gespreid.

Nu begon de kruisweg voor de nieuwe kerk. Waar men ook zocht, de best geschikte bouwgrond bleek een stuk land uit de hofstede uitgebaat door Alidor Masschelein, eigendom van Juffrouw Goethals. Er werden voorontwerpen gemaakt, met situering naast de Oude Yperstraat. Maar alle mogelijke pogingen om grond los te krijgen, met bemiddeling van alle mogelijke personen, bleven vruchteloos. Men stelde voor: de grond krijgen, ofwel kopen, ofwel ruilen voor 20 ha. in het zuiden van de provincie, uit de eigendom van de familie de Pelichy. Het antwoord was steeds negatief: "mes pauvres onze hectares". Zodat men er zich begon bij neer te leggen.

In juli 1956 werd Z.E.H. Van Wynsberghe de tweede pastoor op de Heilige Familie. Zijn opdracht was dezelfde als van zijn voorganger. De Bisschop wees hem op een belofte van de Heer Van Overberghe, eigenaar van de hofstede uitgebaat door de familie Noyez. Onmiddellijk werd geschreven; na zes brieven kwam het antwoord: veel goede wil maar alle bezittingen waren geblokkeerd door het sterfgeval van de zoon.

De Zusterkes begonnen een noveen "om oplossing te bekomen". De vierde dag van de noveen was er nieuws: Juffrouw Goethals was overleden. Onmiddellijk kreeg de Heer Emiel Vandenberghe een goed woord van de waarschijnlijke erfgenaam. Begin november 1956

ZIJ DIE HIELPEN AAN KERK EN PAROCHIE



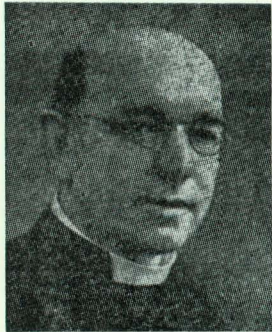
HEER HENRI NUTTENS
Promotor van het eerste uur
voor 'n kerk op de Bosmolens.



HEER EMIEL VANDEN BOGAERDE
De daadwerkelijke helper van de nieuwe kerk
maar die de vervulling van zijn droom
niet mocht beleven.



Z. E. H. GODFRIED VANDEPUTTE
1^e Pastoor van H. Familie (1941-1956)
Thans Pastoor te Beitem.



E. H. GEERAERD
Leraar College Izegem en
Proost op de Bosmolens.

E. H. LOUIS VAN HEULE
Leraar College Izegem en
Proost op de wijk
Thans Pastoor te Izenberge



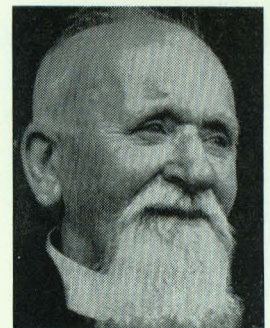
E. H. ALFONS GRUWIER
Leraar College Izegem : 20-12-1909
Onderpastoor op St.-Tillo en
Proost op de Bosmolens
† Kemmel : 17-5-1962

Z. E. H. MICHIEL VANWIJNSBERGHE
2^e Pastoor van de H. Familie
uitwerker van de stoute droom : een
waardige kerk op de Bosmolens



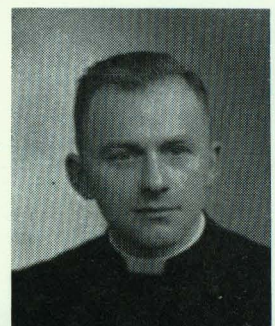
E. H. GERARD DEVOLDERE
Onderpastoor op St.-Tillo en
Proost op de Bosmolens
17-8-1936 tot 12-12-1946.
Thans Pastoor te Herseaux(Ballons).

E. P. LEFEVERE (Scheutist)
40 jaar Missionaris in China
Hulponderpastoor op de Bosmolens
† Izegem



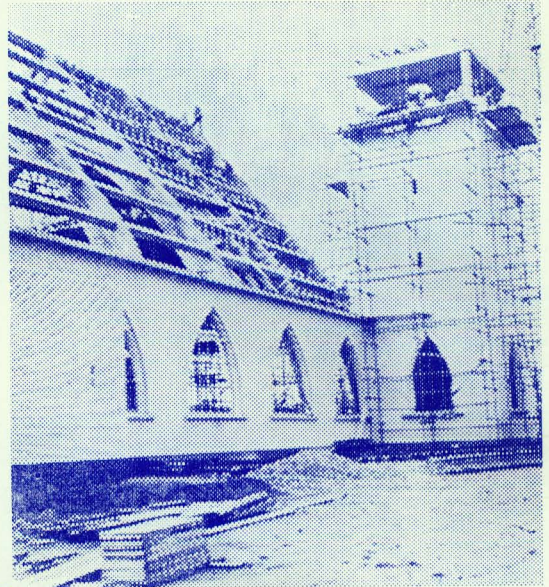
E. H. LIONEL DE BOODT
Leraar College Izegem en Proost
op de Bosmolens
Onderpastoor op H. Hart Izegem
Pastoor Emelgem. † 1958.

E. H. OMER MISSIAEN
1^e vaste Onderpastoor sedert
juli 1962

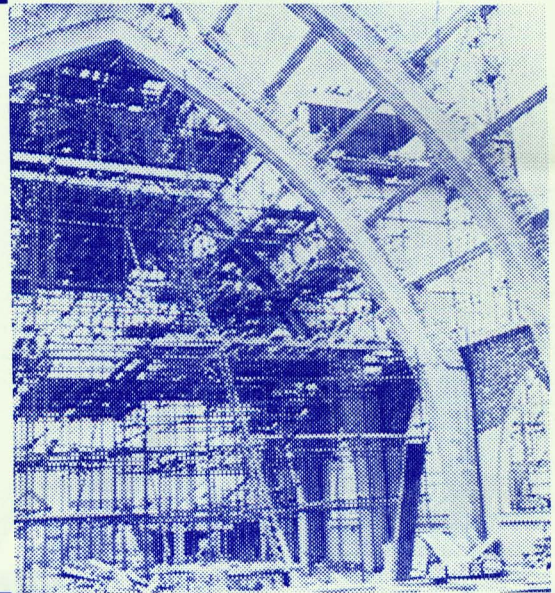


KERK H. FAMILIE

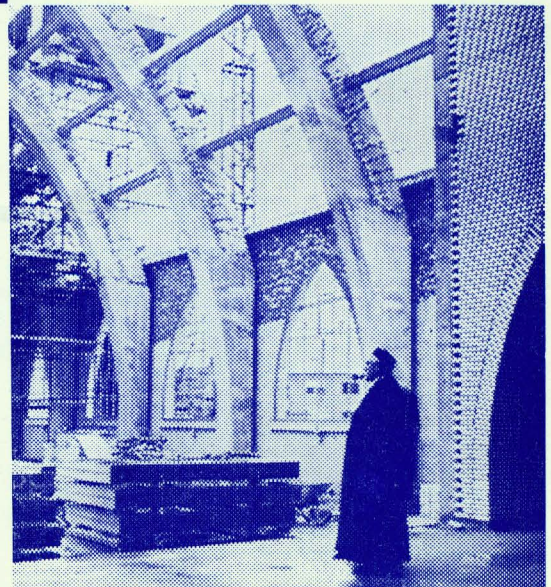
TOREN EN SCHIP KRIJGEN DE UITEINDELIJKE VORM.
WE NADEREN REEDS ZIENBAAR HET LANGVERBEIDE EINDE.



EEN HOUTEN GERAAMTE VAN ENORME AFMETING
STUT HET GEWELF VAN HET NIEUWE KOOR.



Z. E. H. VANWIJNSBERGHE ZIET VOL TROTS
ZIJN STOUTE DROOM IN VERVULLING GAAN.
DAT WORDT EEN WAARDIG HUIS VOOR DE HEER.



werd het testament bekendgemaakt. De erfgenaam, de Heer Ernest Goethals, ere-arrondissementscommissaris te Kortrijk, beloofde de nodige grond. 't Was toen dat de klokken - bijna te vroeg - luiden. In juni 1957 werd officieel de grond voor de oppervlakte van de kerk afgestaan. Daarmee scheen de eerste grote zorg voorbij.

Op tweede Sinksen 1957 werd de grond gewijd, door Z.E.H. Deken Sobry, er werd eveneens een kruis geplant. Er werd een akkoord afgesloten met de dienst voor urbanisatie, waarbij de urbanisatie zich zou afstemmen op de juiste situatie van de kerk. In augustus 1957 werd het eerste plan van de nieuwe kerk opgestuurd. Het was getekend door de architect E. Allewaert. Het kwam terug met de melding: Niet modern genoeg. Op 12 nieuwe plannen kwam telkens hetzelfde antwoord. Toen werd gevraagd, of een lid van de commissie voor monumenten, ter plaatse de situatie wilde komen bestuderen. Men scheen uit het oog te verliezen, dat het wel degelijk een landse kerk betrof. Inderdaad, na het gevraagde bezoek op 1 mei 1959 begreep men beter: nagenoeg het eerste plan mocht opnieuw ingediend worden. De goedkeuring werd beloofd en op 28 mei 1959 was dit voorontwerp - het 13de - reeds aanvaard op de commissie voor monumenten.

Onmiddellijk daarop werd onderhandeld met het stadsbestuur, en werd het bestek opgemaakt. Op 2 september 1959 gaf het schepencollege, en op 18 september 1959 gaf de gemeenteraad eenparig gunstig advies.

Tegen 1 juli 1960 was het plan zonder veel moeite goedgekeurd door de technische dienst te Brugge, en tevens principieel goedgekeurd te Brussel. Men maakte alleen voorbehoud voor enkele details en kleuren.

Op 30 september 1960 waren de plannen aangekomen bij het Ministerie van Justitie; op 23 december waren ze er goedgekeurd. Zo kwamen ze aan in het Ministerie van Openbare Werken.

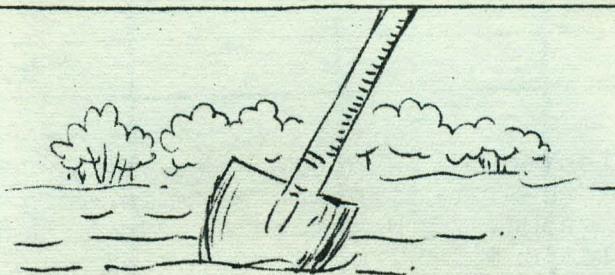
21 maart 1962 was dan de grote dag. De Minister van Openbare Werken had er zijn handtekening onder gezet. Nu was de aanbesteding mogelijk. Maar in al die jaren was bij het bestek een prijsverhoging van 2 miljoen frank gekomen, wat leidde tot de volgende regeling:

De Staat betaalt 30% van de ruwbouw.

De Stad betaalt 70%, behalve op verwarming en meubilair.

Het Bisdom betaalt de bijgekomen 2 miljoen.

Ondertussen kwam nog één moeilijkheid om het hoekje kijken. De omgeving van de bouw-oppervlakte was geen eigendom. Om de bouw mogelijk te maken, werd dan maar gehuurd voor 3 jaar, in afwachting dat de stad de grond aanwerft voor de uitbouw van straten, enz....



De aanbesteding kwam toe aan de firma Gebroeders De Veeuw van Wevelgem, voor een som van circa II miljoen frank. Er werd overeengekomen voor een termijn van 400 werkdagen, zodat oorspronkelijk op 10 april 1964 de kerk moest klaar zijn. Rekening houdend met de vertraging, vooral opgelopen door de slepende winter 1963, is de einddatum thans berekend op 10 december 1964.

De eerste spadesteek werd gemaakt op 1 oktober 1962. Een grote plechtigheid werd het niet. Een afwezigheid werd er door iedereen betreurd, namelijk die van de Heer Emiel VandenBogaerde. Mevrouw VandenBogaerde verving hem. Achttien dagen nadien ontviel hij ons.

Het archief van de Pastorij schrijft op 18 oktober 1962 over hem: " Voorzitter van de Kerkraad, die gans zijn leven getracht heeft een kerk te krijgen, sterft te Leuven". De werken zelf had hij nooit kunnen zien.

Sindsdien vorderden de werken. Eerst goed, dan voetje voor voetje. Er was een furie in het bouwbedrijf. De metselaars waren schaars... Geleidelijk werd ook meubilair en gerief bijeengebracht. In februari 1964 zat " de Mei " op de toren. Thans is men zover, dat men de datum van de plechtige consecratie heeft kunnen vastleggen: 20 december 1964, zijnde de zondag vóór Kerstmis.

Wanneer op deze dag de feestklokken opnieuw zullen luiden, zal de schone parochiefamilie tevreden zuchten: Goddank... we hebben ze.... onze kerk.

Raf. Vandenberghe
november 1964

Bronnen:

- 1) Archief van de Pastorij Heilige Familie.
- 2) Welkomwoord van de Heer Emiel VandenBogaerde aan Z. E.H. Vandeputte op 4 januari 1962.
- 3) Getuigenissen van betrokkenen.

BOSCHMOLENSLIED

DOOR MARTIN BUYSE
OUD-BEWONER VAN DE "BOSMOLENS"

zangwijze : De wevers van Roncq

Beste vrienden wilt mij aanhoren
't Geen ik hier bezing in een lied
En en wilt U daarin niet verstoren
En daarover maken verdriet
't Geen ik hier in het licht zal brengen
't Is om eens den lof te bezingen
En 't is iets t'en strekt voor niemand }bis
Tot oneer of schande.



Het is nu al lange besproken
Dat wij op de "Boschmolens" hier
Leefden als vergeten en verdoken
En niet smaakten het minste plezier
Maar ik wil ze aan wat anders gewinnen
En de "Boschmolens" wat beter doen kennen
En 'k wil dadde bezingen in een lied }bis
Anders gaat het niet

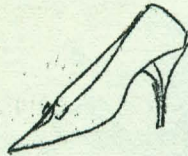
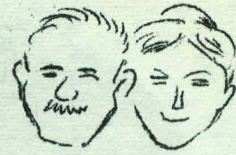
In mijn lied zijn allen besloten
Die niet te ver en weun van de kalsie
En is er ievers een over geschoten
Z'en moeten daarvoren noch dul zijn noch blie
Moest ik van elk een klauzeke maken
'k Zou alzo veel te verre geraken
En elkeen die mij zoo lange hoort }bis
Zou zeggen 'k moe voort.



Den eersten die ik mijn aandacht wil
En bezingen in dit schoon lied (wijden
Dienne man moet al overschrijden
Wiene van U en kent er hem niet ('t loopen
Ge vind hem altijd aan 't gaan en aan
Om konijns en kiekens te koopen
En dit alles met blijgeestigheid }bis
Zoo is François Beheydt.

Martin BUYSE : is een oud bewoner van de wijk BOSMOLENS die de monsen van
de buurt van dichtbij konde in handel en wandel. Hij leeft thans in
Frankrijk en komt geregeld bij familie op de Bosmolens.

Zoo gaan ik ne stap verder treden.
 En ook een bezoek doen erbij
 Want daar woont zeer stille en tevreden
 Leon Decloedt met zijn Marie
 En dat zijn van die stille menschen
 Die niemand geen kwaad en zoun wenschen.
 En kontent zijn in hunne staat }bis
 Als 't een beetje gaat



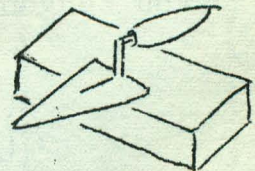
'k Wille ook in 't deurgat er tegen
 Een bezoekske doen rap en gauw
 Daarvan ben ekik niet verlegen
 Want ik ben daar bij Victor Vermaut (ne
 Hij zit hem van 's nuchtens tielijk te klop-
 Terwijl dat zijn vrouwe bij hem zit te krop-
 En ze werken daar rap en abbiel }bis (ne
 In de zelve stiel

'k Wille mij nog wat verder begeven
 In 't huis van ne plezierige vent
 En alzoo ben ik bij onze Seven
 Alles is daar in zijn element
 En omdat 't nooit en zou vervelen
 Hij zou seffens ne voois of twee spelen
 En ook soms eene pardeblêe }bis
 Want Seven doê meê.

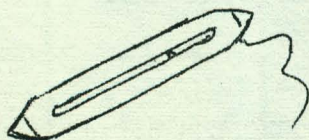


'k Trekke van daar een winkel binnen
 En daar heb ik seffens veel werk
 'k En moete niet waachten van te beginnen
 Want ik ben daar bij Camiel Declercq
 'k Ben daar aanstonds aan 't disputeeren
 En Camiel zou hem goed defendeeren.
 En bijzonder in de politiek }bis
 Dadde gaat daar komiek

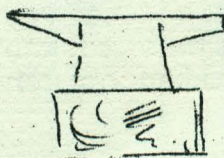
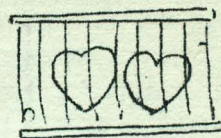
En 't huis op den hoek en staat ook niet hielle
 Het is ook door iemand bezet
 't Woont daar ook nog volk met een ziele
 En 't is daar ook nog proper en net
 En moest er daar en 't wat van een kletsen
 Emiel zou het seffens weere 't cope metsen
 Nu men moet niet benauwd zijn voor een abuis }bis
 Met ne metser in huis



'k Moete hier nog een insprongschen maken
 Maar dadde en is maar juiste een gepeis
 Als ik wille binnen geraken
 In het huis bij Henri Seys
 Dienne man en zou hem niet geven (ven
 Hij is ook nooit in niet ten achtren geble-
 Hij en is niet benauwd noch van koud noch
 Want hij weeft hem nu breed(van heedt

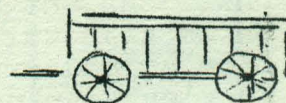


En nevens Henri daar kunt ge nog vinden
 Twee jonge dochters in volle fleur
 En ze leven nog zonder beminden
 Misschien is dadde ook geen maleur
 Aan ze zulder meer liefde gedregen
 Ze aan algelijk wel en twiene gekregen
 Maar al de menschen gelijk ge wel ziet }bis
 En zijn voor trouwen niet.



'k Komme van daar in de smisse getreden
 'k Ben daar bij de familie Mulier
 'T'en zijn daar niet veel aangenaamheden
 Want het is daar al hemel en vier
 En Henri hij staat daar te blaazne (ne
 Tot dat er schier niemand meer en durft naaz-
 En ze slaan tot dat verre en bij spit }bis
 't Is slicht als ge daar zit.

'k Ga ook ne keer bij Leo instappen
 En eens gaan zien in de wagenmakerie
 Leo en doet toch niet liever dan klappen
 Als er iemand is, hij is hem altijd blie
 En verdikke, hij en kan 't hem niet laten
 Hij zoude menschen aanspreken in de straten
 En als soms ook zeggen ne keer }bis
 Is 't geen waar hè néé.



'k Ga ook ne keer bij Franciscus aanbellen
 Al leeft hij hem zoo stille en gerust
 Hij zou hem toch een ander niet kwellen
 Hij werkt voor den vrede, en dat is zijn lust
 Hij laat de wereld maar tuiten en tieren
 Hij laat hem niet stooren door aldie plezieren
 En hij draagt hem ne schat in zijn herte
 't Is de zoete vrêe.) bis (mee

Zonder dat ik mij vele bekomre
 'k Gerake alzoo bij onze Kouckhuit
 Ge zoudt misschien peinzen 't is daar altijd zomre
 Ge kunt 't toch niet hooren aan 't gezang of 't gefluit
 Niet, dei U daar niet kunt amuzeeren
 En g'en moet 't zelve nog niet geregeleeren
 Ja zegt Leonie, als ze zijn met twee drieën }bis
 Me gaan zeker eentje hiën.



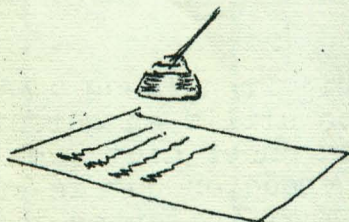
'k Moete hier nu de gravee overterten
 Als 'k wille voortgaan al dezelfde kant
 Maar ten moet algelijk niemand gerten
 En 'k gerake daar bij onzen Constant
 Hij is hier ook op de Boschmolens getreden
 En dadde zonder veel moeilijkheden
 En hij is nu meester mordjie }bis
 Daar in de bakkerie.

'k Ga alzoó stillekens aan verder wiklen
 En ook ne keer bij Sever ingaan
 'k En mag hem ook niet overschriklen
 Want 'k en zou in geen goê ooge staan
 En onze Sever die leeft daar zoo stille
 Hij kant 't hem al doen naar zijn wille
 En hij kookt lijk of dat hij 't geerne eet }bis
 't Is lijk ne profheet.



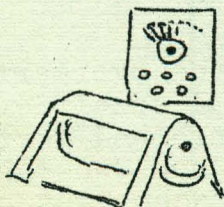
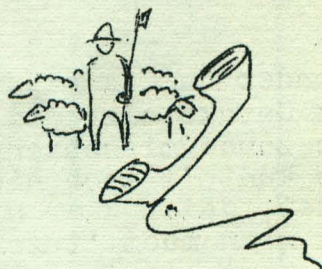
'k Trekke alzoó voort als eene tentasie
 En het komt daar nog iets in mijn zin
 'k Peinze 'k ga ook ne keer in de tramstatie
 Maar ik kan daar gemakkelijk van bin
 't Zijn d'ier te vele die daar voorbij loopen
 Of te fijn om een pintjens te koopen
 Maar en blijft daar buiten op den dam }bis
 Als ge wacht naar den tram.

'k Moete ook nog een wordeken spreken
 'k En mag daar ook niet trekken voorbij
 't Woonder daar nog twee weggesteken
 Onze Constant met zijn lieve Flavie
 En ze zijn zulder profijtig en bendig
 Zien zijn daarom niet flauw of ellendig
 En z'en gaan nog niet vallen verscheen }bis
 Ze zijn vaste op de been.



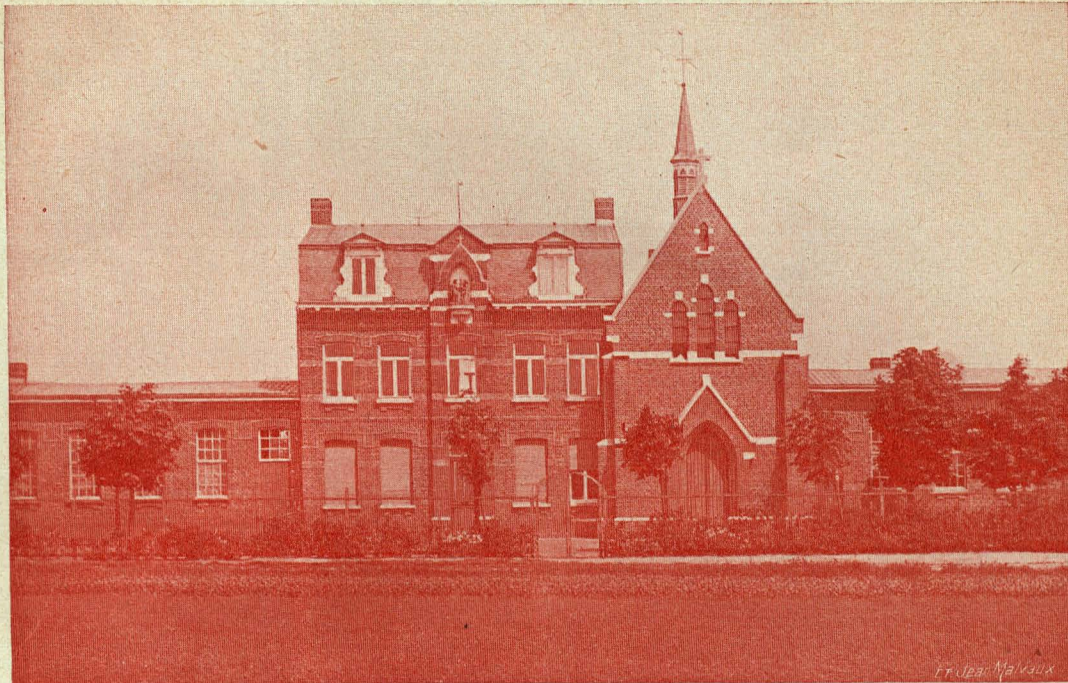
En beste vrienden hebt ge geerne ruzie
 G'en moet maar in d'oude schoole eens gaan
 Want ge moet weten daar woont Martin Buyse
 En het is best met hem juiste te staan
 't En mag hem schier niemand genaken
 Of hij zou daar een liedjen van maken
 En hij aanziet het nog als een plicht }bis
 Als hij zoo iets verricht.

Zoo gaan ik mijn wegen wat verder
 Maar 'k en moet toch niet verre gaan
 Want ik komme welhaast in de Herder
 En 'k moete daar ook eens stille staan
 'k Mag daar gerust mijn pijpje aansteken
 En moest ik haastig een wordeke spreken
 Dadde gaat daar nu dapper en bon }bis
 Met den téléfon.

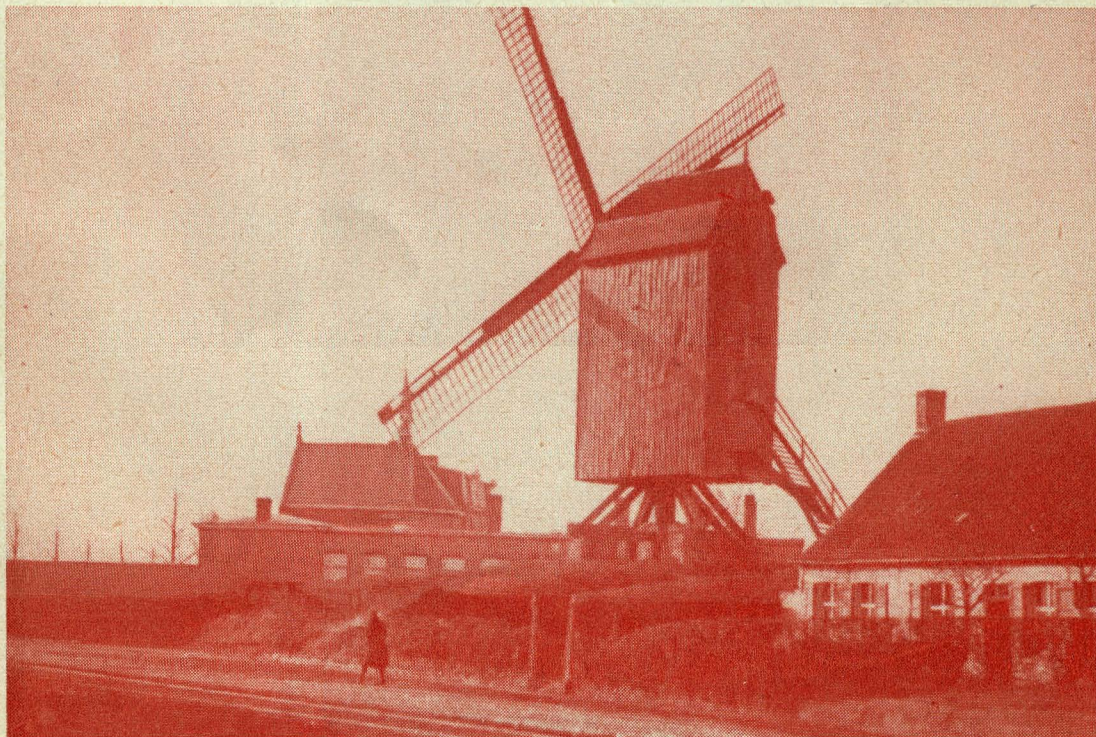


'k Wille ook nog ne keer inspringen
 Bij een ouden Boschmolenaar
 Want ik moet hem met veel lof bezingen
 Al wat behulpzaam is, dadde woont daar
 En Alois hij zou ook meewerken
 Om de vooruitgang nog te versterken
 't Gaat daar schier al met den Avapeur)
 Want ze ' hen' nu ne monteur.

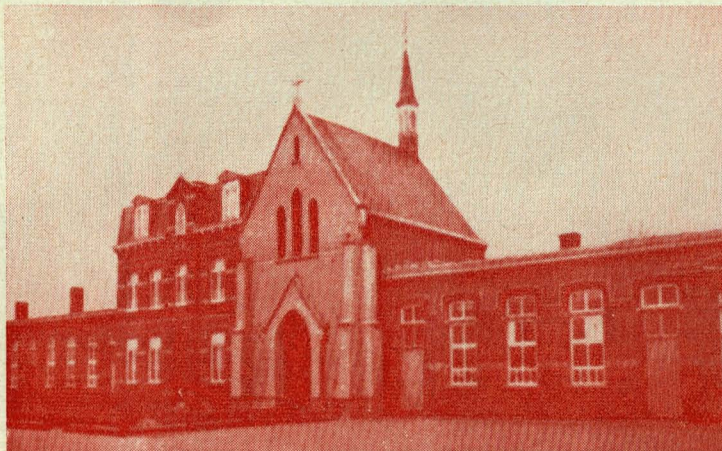
DE BOSMOLENS ROND 1900



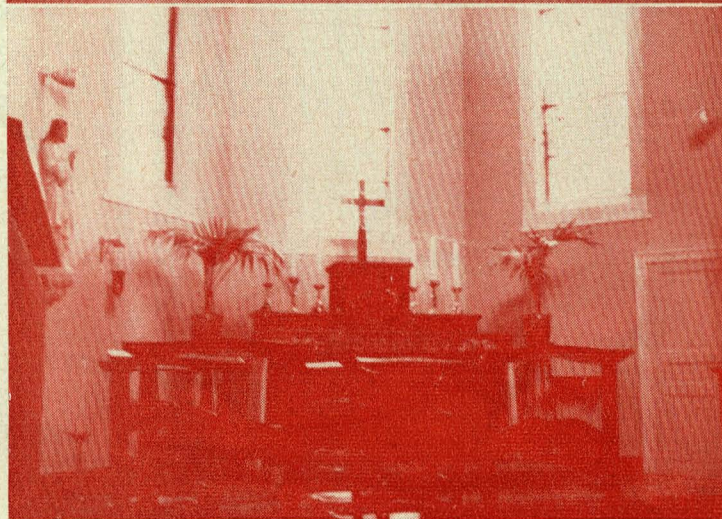
SCHOOL, WOONHUIS DER ZUSTERS EN KAPEL. — HET WAS DEZE
KAPEL DIE EERST GEBRUIKT WERD OM ZONDAGSMIS TE VOLGEN
OP DEZE WIJK.



DE LAATSTE VAN DE MOLENREEKS AAN DE •BOSMOLENS• DEZE
REUS SNEUVELDE BIJ DE DOORBRAAK IN 1918
RECHTS : 'T MOLENHUIS (BESTAAT NOG), LINKS : DE KAPEL.



A



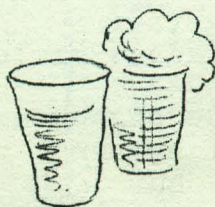
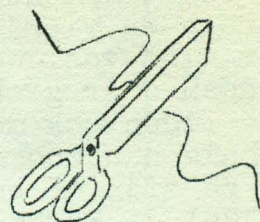
B

EERSTE PLAATS WAAR DE «BOSMOLENAARS» MIS KONDEN
VOLGEN. — DE KAPEL IN 'T BEGIN VAN DEZE EEUW.

A. — DE KAPELGEVEL IS REEDS BIJGEWERKT.

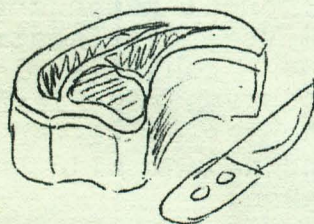
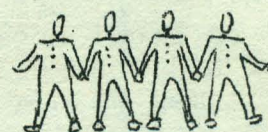
B. — BINNENZICHT VAN DE KAPEL.

Zit ge niet meer goed in uw kleeren
 Of is er iets te verre gezet
 'k Zal u ook de naaste weug leeren
 Om te worden weer proper en net
 Ge trekt daar bij diene kleermaker binnen
 En hij zal hem dadde wel effen spinnen
 Al waar het maar voor een pantalon)bis
 Sa c'est aussi bon.



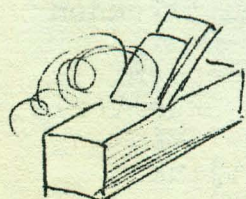
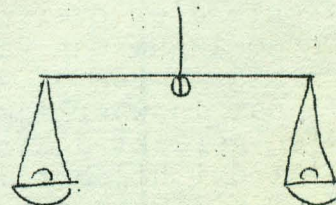
'k Komme van daar in de Schare geloopt
 Want ik krijge verdikke veel lust
 Om ne keer een pinte te koopen
 En mijn keele wordt daar gebluscht
 'k En ga ik daar niets anders vertellen
 Of dat ze geerene een pinte bestellen
 Omdat ze ook moeten ne stuiver verdienen)bis
 Want ik heb dat gezien.

'k Moet hier nog een hofstee ontmoeten
 En 't is daar ook nog en twiene 't huis
 'k Ga ook ne keer die menschen gaan groeten
 Z'en zunt toch niet pakken voor een abuis
 Want het zijn daar nog vier jonge knechten
 Waaraan dat me ook nog weerde moet hechten
 En ze leven zoo vroolijk gezind)bis
 Door hun moeder bemind.



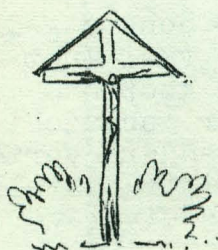
Zijt ge somtijds teer van het vollen
 En hebt gij een kolbra van doen
 Haast u eer dei zijt aan het rollen
 Ge gaat zeere bij Cyriel Bestoen
 Ge vraagt daar ne kilo of twee goe korteletten
 Ge zult dan wel uwe weug keun voortzetten
 En ge meugt ook nog tegen ne stuik)bis
 Met zoo iets in den buik

Hebt gij iets noodig van uit den winkel
 't Geene ook vele gebeurt binst den dag
 En maakt daarom geene groote krinkle
 Ge gaat daar bij Alois Mestdagh
 Dat is ne man met een groote manaaize
 En daarbij nog met vele karaaize
 En hij legt het ook geheel goed aan boord)bis
 En alzoo doet hij voort.



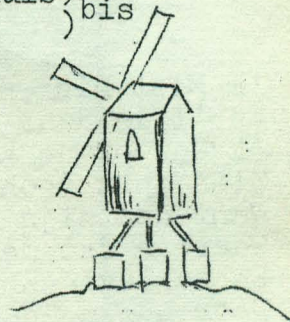
Zoo komme ik zonder iemand te vergeten
 Aan dat schoon huis daar op den hoek
 Omdat 'k van elk en twadde zou weten
 'k Ga ze vereeren ook met een bezoek
 'k Bevinde mij daar bij eenen schrijnwerker
 En mijnen aandacht wordt nog veel sterker
 Als ik die schoone meubeld aanschouw)bis
 Want ten gaat daar niet flauw.

Maar beste vrienden om rechtuit te spreken
 Dat huis en wierdt voor geene werkman gezet
 En om niet veel woorden daarop te breken
 Z'hadden daar geerne nen Heer Pastoor in g'het
 En ze lagen ook met die gedachten
 Dit huis aan zoo ne man te verpachten
 Maar ze zijn al bedrogen gelijk ge wel ziet)
 Men hen' de kerke nog niet.)bis



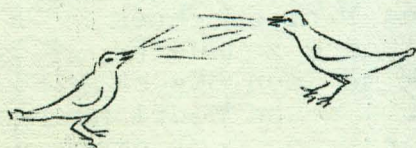
'k Komme vol eerbied neder knielen
 En ik doe dadde zonder gevaar
 'k Bidde nu voor d'overledene zielen
 Van zoo menig Boschmolenaar
 Die reeds zijn in d'aarde begraven
 Vrienden wilt hunne ziel helpen laven
 En ze gedenken ook in uw huis)
 Of hier aan het kruis.)bis

'k Gerake alzoo bij Henri uit de mulne
 En hij woont hem daar ook al lang
 Hij en heeft nooit gewocht om iemand te kulne
 Maar hij was geerne met elkeen in gang
 En 't mag weinig of vele waaien
 Henri doet zijne mulne maar draaien
 Hij zegt hem voor zijn redens als dan)
 'k Moete 't doen binst dat 'k kan.)bis



In de Landsman wil ik ook binnen treden
 Maar dadde is daar nu geheel gesangzeerd
 En ten wordt daar niet veel over gestreden
 't Heeft hem daar nu ne marchand geplasseert
 Onze Silvin heeft hem durven rescieren
 Maar ten is geen van achter de vieren
 En hij zal hem wel vinden daar zijn bestaan)
 Waarvan zou dat niet gaan.)bis

Rechte d'er over 't woont daar ook en twienne
 Dadde is ne man van 't volle plezier
 En hij is nog al vele te ziene
 Ja dat is waarlijk nen herbergier
 G'en geraakt daar niet gauwe weer buiten
 Niet dat hij hem de deuren zou sluiten
 Maar hij verkoopt hem zoo geern den drank)
 In vreugde en gezang.)bis



'k Ben daar in de zwingel nu 't enden
 Bij Alois en bij Virginie
 Dat zijn nog van die oud bekenden
 Z'en houden niet vele aan kwakzalverie
 Want dadde zijn nog ne koppel vinken
 Die volgens den ouden tijd tjinken
 En getrouw aan eere en deugd)
 En dat is al hun vreugd.)bis

Vrienden ik heb nu dit liedjen gezongen
Voor zoo vele het was in mijn macht
Want ik ben ook nen Boschmolenschen jongen
En ik breng hulde hier aan ons geslacht
Ja de Boschmolens mag hier nog vrij prijken
Benevens zoo veel andere wijken
Ze zijn nog voor het goede niet doof) bis
Maar nog vol van geloof.



WATERSNOOD 1925

Ze schreven I mei 1925. De B.S.P. vierde voor de eerste maal haar I mei-feest. Het Leiewater was opgehouden geworden om 't roten in de Leie te vergemakkelijken. Ook hadden we nog de overvloedige regenvlagen van de vorige dagen. Deze twee corzaken samen hadden het waterpeil van de Mandel zo fantastisch doen zwellen dat de oevers te eng waren en 't onvermijdelijke gebeurde. Er kwam overstroming.

't Was nu niet, zoals reeds zo veel keer het geval zich had voorgedaan, dat de mandelmeersen overstroomden. Neen, nu kwam het water overvloedig in de straten die samen kwamen op Emelgem Dam.

't Was echter volop zomerweer, zodat de mensen gerust op hun blote voeten door 't water konden waden zonder een rilling door merg en been te voelen zinderen. Het "WATERKASTEEL" van Dr. Depoortere, waar patienten bijzondere waterkuren doormaakten verhief zich als een eiland midden deze watervlakte. Dit waterkasteel is sinds lang als kuuroord verdwenen maar wordt nog gedeeltelijk als magazijn gebruikt door de firma Decaigny.

Het water kwam tot aan de deur van de café DE TWEE BRUGGEN, op de Dam. In de Princessestraat stond het water tot aan 't hoveke waar nu de Hugo Verrieststraat begint.

Het water stond niet te hoog maar was vooral over een grote oppervlakte verdeeld. Odiel Nollet, de waard uit de herberg "St Cecilia" (nu Huis Daenens-Decaigny) verzekerde met zijn wagen en paard een "droge overzet". Dit werd gedaan op aanvraag van het gemeentebestuur. Odiel werd afgelost door Emiel Van Moen (vader van Arthur Van Moen) of door René Mulier.

Deze overzet ging van aan de Mandelbrug tot op 't droge aan de andere kant van de waterplas, 't zij tot aan "'T PRINSENHOF" op de noordkant van de Dam, 't zij in de Princessestraat, alles naar wens van de klanten.

Een vaste overzetsprijs was niet opgegeven en de personen die meereisden gaven wat ze wilden.

De paarden waadden ongeveer tot aan hun knieën in 't water maar 't ging wel en de moraal was vooral goed aan boord. Het werd een gelach en een getater van je welste. Iets dat lang bleef heugen.

Ook waren er veel nieuwsgierigen die 't zeldzaam gebeuren eens kwamen bekijken en bekeuren. Er werd druk over en weer gepraat.

In de straten van stad vierde de B.S.P. voor 't eerst haar éénmeifeest. Het ging wat luid.

.... En Odiel Nollet laadde weer eens zijn wagen vol voor een volgende "droge overzet" tot aan 't "PRINSENHOF".

De volgende dagen ging het water zakken en de waterramp werd spoedig vergeten. Het bleef alleen bij stoffelijke schade van particuliere aard. Om de weggespoelde vlaskapelletjes langs de Leieboorden werd er fel getwist en gestreden maar dat was ver van Emelgem Dam.



ZICHT OP DE MANDELBRUG

ODIEL NOLLET STAAT GEREED VOOR EEN NIEUWE OVERZET



ZICHT IN DE PRINCESSESTRAAT

WE ZIEN NOG DE SCHUUR VAN 'T HOVEKE WAAR NU DE HUGO VERRIESTSTRAAT BEGINT
OP DE VOORGROND : DE WAGEN VAN «ONS EIGEN BROOD» BEVOORRAADT ZIJN KLANTEN



Cliché dagblad «Het Volk»

EMELGEMDAM GELEEK EEN MEER

SOMMIGE PERSONEN WERDEN OP 'N SPECIALE MANIER «DROOGVOETS» TER BESTEMMING GEBRACHT



Cliché «Het Weeklijks Nieuws»

DE KOM VAN 'T KANAAL

IN DE VERTE ZIEN WE DE OVERSTROOMDE MANDELMEERSEN

WATERSNOOD 1965

De laatste dagen van 1964 waren vrij koud gebleken. Het zou een koude Nieuwjaar worden. De grond werd beenhard en toen... kwam een dikke laag sneeuw de wereld toedekken. De grauwe wolken die over de streek joegen, vielen uit in een regenbui van je welste en dat uren aan één stuk. Het waterpeil in de Mandelstreek steeg onrustbarend. De sneeuw smolt. De regen deed het waterpeil nog stijgen en de harde grond liet niets door. Het moest op een ramp uitlopen.

St. Silvesterdag 1964 - Emelgem Dam - 20 ure.

Het water steeg in de riolen en kwam langs de rioolputjes de straatgreppels vullen. Te 21 ure stond tegenover de winkel Daenens-De-caigny de straat blank. Sommigen waren reeds zandzakjes aan 't plaatsen voor de keldervensters. Het waterpeil bleef stijgen en men vreesde voor erger.

Te 22.20 ure liep de brandweer reeds druk over en weer. Ze was reeds vroeger versterkt geworden en er zou gans de nacht een bestendige dienst het waterpeil in 't oog houden. De pompen van de brandweer spoten voortdurend het opgezogen water in 't kanaal. De centrawinkel was volledig ondergelopen. Men liep met kaplaarzen door het water heen. Veel nieuwsgierigen kwamen en gingen. De waterplas op de volle straatbreedte bereikte de herberg "DE TWEE BRUGGEN". Slechts enkele auto's konden nog door.

In de Nieuwjaarsnacht kregen we in stad verschillende plaatsen die door deze watersnood fel geteisterd werden. We vermelden in het bijzonder: Mandelmeersen west en oost van Emelgem Dam; Strook tussen Manegemstraat en Blekerijstraat; Waterstraat; Italianenlaan (in 't bijzonder het V.T.I.); Achterhof van 't kasteel; Gentse Heirweg aan de Lobbeek (grens tussen Izegem en Ingelmunster) en Molenhoekstraat.

Nieuwjaarmorgen 1965 - Emelgem Dam - 10.30 ure.

Het Mandelwater kwam 20 cm. boven de duikeropening die door de Mandelbrug overwelfd werd. De doorgang op de Dam was fel bemoeilijkt. Een auto bleef midden de waterplas defect. In Princessestraat en Vijfwegenwaarts nam het water steeds toe. Aan de zuidkant van de vaart was er veel waterschade in de magazijnen van de firma Vanden Avenne.

Om 13.30 ure stond het water aan de Centrawinkel tot juist onder de vensterbanken. Van de reclameplaat "St Michel" was niets meer te zien. Het was één waterplas van aan DE TWEE BRUGGEN tot aan de garage Debusschere. In de Princessestraat kwam het tot op een 50 meter van de garage Vuylsteke. Er kwamen veel nieuwsgierigen op den Dam en gans de namiddag was het een heen en weer geloop en gerij van belang. In de namiddag vaarden ze zelfs voor de aardigheid eens met een roeibootje in de Princessestraat en op de Dam.

's Anderendaags was er zeer veel schade vast te stellen. Het werk lag ook volledig stil in de firma Dekimpe waar 't water ook 30 tot 40 cm. hoog stond aan de machines.

Een paar dagen later was er van deze ramp op straat niets meer te merken. De schade werd door zovelen geleden en gezwegen. Het was voor de éénwording Izegem-Emelgem zeker een historische maar tevens een NATTE datum die velen lang zal blijven heugen.

ST.-PIETERSKERK VAN EMELGEM.

Geschiedkundige gegevens nopens kerk en pastrij der Sint Pietersparochie te Emelgem, naar een handschrift van Eerw. Pastoor Verstraete, te Emelgem aangesteld in het jaar 1857, berustende in de stadsbibliotheek te Kortrijk, in bundelverzameling Slosse A.E.

"Stukken betrekkelijk de herbouwing der kerke gedaen in de jaren 1630 tot 1645, gevolgd van de naemlyste der gekende pastors dier parochie sedert 1600, gekopieerd uit oude registers berustende in de kerkarchieven van Emelghem".

Deze waardevolle gegevens, zorgvuldig opgezocht en ons overgemaakt door toedoen van de Heer Michel TIMPERMAN uit Harelbeke, waarvoor onzen meest erkentelijken dank, werden door de opsteller dezer bijdrage grotendeels aangevuld met hetgeen daarover werd gepubliceerd in "De Gazette van Rousselaere", katholiek orgaan voor Rousselaere en Iseghem dd. 10 november 1906 en de "Iseghemnaar", dd. 2 en 9 juli 1921.

KERSTENING ONZER MANDELVALLEI.

=====

Izegem-Emelgem heeft een zeer oud verleden. Voordat de Kelten rond 800 v. Christus hier aankwamen, woonden er sinds jaren de Liguren. Vanaf het jaar 57 vóór de geboorte van Ons Heer kwamen de Romeinen hun gezag hier vestigen, totdat de Franken rond 400, zelf uit het Oosten opgejaagd, hier neerstreken. Vandaar de Frankische naam: Iseghem-Emelghem.

Izegem bekomt zijn naam uit een oude plaatsnaam: Isinga-heim of woonplaats van de Isinga, afstammelingen van Isc, het familiehoofd van een Frankisch gezin dat zich op de zuidelijke oever van de Mandara (later de Mandere en nu de Mandel) kwamen vestigen.

Zo vindt de naam Emelgem zijn oorsprong in Emelingham, verblijfplaats der Emelinga of nakomelingen van Emelo, verkleinvorm van Emo, 'n ander familiehoofd der Franken, dat de noordelijke oever van de Mandel kwam bewonen.

Emelgem is dus zeer oud en dateert uit het Frankisch tijdperk, getuigen daarvan de opgravingen en zeer vele vondsten rond de jaren 1900.

De bekering van Clovis na de Slag van Tolbiac was een hoogst belangrijk feit voor de kerstening van onze streek. Deze machtige koning der Franken wilde de landen, die onder zijn oppergezag stonden, christen maken. Daarom zond hij een missionaris, St Amand naar onze kanten uit. Deze kwam de Schelde op, doch geraakte hier niet, schier ontoegankelijk als onze streken toen waren door ondoordringbare wouden.

Na St Amand werd St Elooï, die goudsmid was aan het hof van de Frankische koning, op onze streken afgestuurd. Deze geraakte wel zo-
ver, doch kon hier niet veel vruchtbaar werk presteren, daar hij onze
taal niet machtig was. Dit alles had plaats in de loop van de VII^o
eeuw. Sint Elooï trok naar Parijs terug, doch nam een slaaf mede, Til-
lo, een zeer bekwame jongen uit onze streken dus één onzer eigen taal-
genoten. Bij zijn latere terugkeer in ons Mandeldal had Tillo veel in-
vloed op zijn stamgenoten, daar hij dus één der hunnen was. Door toe-
doen van zijn chef, St Elooï zelf onderdaan van de koning der Franken,
liet hij alhier een kerk bouwen. Vandaar dat de kerk den koning toe-
behoorde. Deze benoemde dan ook de pastoor en was er de Heer en de
meester.

In de XI^o eeuw kwam er, Goddank, hierin verandering. Door de
toenmalige Paus werd een bevel uitgevaardigd dat voortaan alle kerken,
in handen van wereldlijke heersers, door hen moesten afgestaan worden
aan het bisdom of andere kerkelijke instellingen.

EMELGEM - KERK IN DE MIDDELEEUWEN.
=====

In een oorkonde van 1216 is de eerste vermelding te vinden van
"Emelghem" als parochie. Tevens blijkt uit een oorkonde van 1264 dat
ridder Boudewijn van Iseghem, tevens Heer van Emelghem, dezès kerk
alsmede het benoemingsrecht der geestelijken, schonk aan de St Maer-
tensabdij van Doornik, die dit voorrecht behield tot aan de Franse re-
volutie.

Het patronaatschap over het eeuwenoude kerkje met "capelrije"
van Onze Lieve Vrouw ter Ruste, samen met de pastorij van Emelgem be-
hoorde dus gultijds aan den Prelaet der machtige abdij van St Maertens
binnen Doornik. Het betreft hier de Benediktijner-abdij, die werd ge-
sticht in 1092. Waarschijnlijk was de pastorij en erve ervan sedert
lang eigendom van die abdij. Immers reeds lang was het grootste deel
van het graafschap Vlaanderen, kerkelijk, onder het bisdom Doornik,
zoals trouwens ook blijkt uit de volgende tabel, geldend vanaf 1186
tot 1559:

BISDOM DOORNIK (3 aartsdiakens - 12 dekenijen)		
Doornik	Vlaanderen	
Kortrijk	Brugge	Gent
		Rousselare
		Emelghem

Het latere bisdom Gent werd maar opgericht door de bulle van
12 mei 1559. Zo had men vanaf 1559 tot 1834, het jaar waarin het bis-
dom Brugge heropgericht werd, volgende toestand:

Bisdom Doornik	Bisdom Gent
Dekenij Kortrijk	Dekenij Thielt
Iseghem	Emelghem

ZIE KAART IN VORIG NUMMER.

De abdij van St Martinus te Doornik werd afgeschaft door de Franse republiek ten jare 1796. Het tegenwoordige stadhuis van Doornik was nog een overblijfsel van die, nog in 1764, prachtige abdijsbouw.

Tijdens haar patronaatschap hief de abdij, nevens den Pastor, de kerke en den Dische in Emelghem, de bijzonderste tienden. Daarvooren moest gemelde abdij voorzien in het onderhoud van het pastoreel huis, bijdragen in het herstellen van den kerkbouw en aen den Pastor een jaergeld ten titel van "portio- congrua" of "portie canonicke" geven, jaarlijks te St Jansmesse (mid-zomer). Daarenboven was de Pastor ook gemachtigd verscheidene tienden tot eigen onderhoud te heffen en hij geenootevens de inkomsten van sommige landen en meerschen, die eigendom der "cure" waren.

Het blijkt uit nog bestaande schriften dat, vóór den geuzentijd, deze parochie niet alleen eenen Pastor op haar eigen had, maar ook een hulppriester onder den titel van capellaan tot het bedienen der alhier gestichte "Capelrije van O.L.Vrouw" waarvan Emelghem-Ommegang (half-Oegst) nog een overblijfsel is. Uit die oorzaak draagt hedendaags (zo schrijft Pastoor Verstraete in 1857) de onderpastor bij 't volk den name van Capellaen. Deze bewoonde een huis, genaemd "'t Capelryehuys" welk aen de kerk toebehoorde en stond op den hoek van 's Graven Warande, waer nu de bakkerij is. (1857).

CAPELRIJE VAN ONZE LIEVE VROUW.

=====

" Emelghem dominio hujus loci potitur comes Iseghemius e familia Gandavensi. Ecclesiae titulus est Dei parae matris ab antiquo, etiam Beati Petri, Apostolorum Principis et ejus habet patronatum Abbas Sancti Martini Tornacensis. Est hic insignis processio annua in festo assumptionis Beatae Virginis, ad quam processionali ritu etiam conveniunt clerus et populus Anglomonasterii et Iseghemii."

Het bestuur over deze plaats (Emelgem) wordt uitgeoefend door de Graaf van Izegem, gesproten uit een Gentse familie. De kerk is van oudsher toegewijd aan de moeder Gods, alsook aan de Heilige Petrus, Hoofd der apostelen, en het patronaatschap is in handen van de abt van Sint Maartensabdij te Doornik. Hier gaat jaarlijks op het feest van Maria-Hemelvaart een beroemde processie uit, waartoe eveneens bijdragen de geestelijkheid en het volk van Ingelmunster en Izegem.

Sinds onheuglijke tijden bloeit te Emelgem de devotie tot O.L. Vrouw ter Ruste, rust voor het hart, de geest en het lichaam, de rust voor schreiende en stuipzieke kinderen, de rust gedurende het leven en in het uur van de dood. Sinds eeuwen is de St Pieterskerk de mariale bedevaartplaats van de Mandelstreek, waar ontelbaren hulp komen zoeken bij Haar, die als een anker van veiligheid staat te midden de woelige levenszee. Dientengevolge is ~~de~~ het karakteristiek teken van O.L. Vrouw ter Ruste HET ANKER-symbool, waarop de voeten van het Mariabeeld steunen.

Dit eigen kenmerkend motief vindt men terug in de oudst bewaarde voorstelling van het Emelgems Mariabeeld, namelijk op de medaille, omstreeks de jaren 1600 door de Brugse zilversmid Aernoudt Huwynt vervaardigd en tevens op een bedevaartvaantje van het begin van de negentiende eeuw, dat aanleunt bij een ander vaantje uit de zeventiende eeuw,

waarvan Guillaume du Thielt uit Ieper de graveur is.

In de kerk bestond er dus in de middeleeuwen een kapelanij van O.L.Vrouw en een gilde of Confrerie met eigen bezittingen. In 1455 was de kapelanij begeben door Guillermus Webelin; die wekelijks aan het altaar van O.L.Vrouw een mis moest lezen en daarvoor jaarlijks ~~xxx~~ 12 Pond Vlaams ontving.

DE GEUZENTIJD (16^o eeuw).

=====

In de belgische geschiedenis lezen wij over de jaren 1560-65: opkomst in de Nederlanden van een sterk georganiseerde Calvinistische partij. Opstandige volksbeweging, geleid door Willem van Oranje en de Graaf Egmont. Troebelen braken uit in 1566 na het bezoek van deze graaf aan enkele Vlaamse steden, onder andere Ieper en Kortrijk. De groten van het land waren stilaan de toestand niet meer meester en moesten de ketterse predikaties wel toelaten, doch buiten de kerken. De akten van onderzoeken (te Kortrijk in 1568) wijzen op een dubbelzinnige houding van de Graaf Egmont.

In het jaar 1566 moet ook de kerk van Emelgem gedeeltelijk verwoest zijn geworden door de Geuzen ('n toenmalige benaming voor bedelaars en schooiers). In de jaarboeken Goethals-Vercruyse vinden we daarover het volgende:

Zekere Frans Antoon ALGOET, geboren te Ieper in 1536 en in ballingschap gestorven, was een weggelopen monnik en Calvinist geworden. Bij het einde van zijn sermoenen werd er door de opgezweepte menigte veel verbrijzeld in de kerken. Vernietigingen van dit soort in augustus 1566 werden hem officieel toegeschreven in de kerken van Ingelmunstre, Dadizeele, Iseghem en Emelghem.

In het Brusselse Rijksarchief, Conseil des troubles, deel 36, folio 18bis, staat eveneens te lezen:

Tijdens de geuzentijd op donderdag 23 augustus 1566 overvielen de protestantse predikanten Antheunis Algoet en broeder Willekin de kerk van Iseghem met een bende beeldstormers "die met stocken ende wapenen ghebroken ende ghecasseert hebben alle de beelden, sacramentshuusen, andere ornamenten ende boucken binnen de kercken van Iseghem, Emelghem ende Ingelmunstre".

Andere documenten vermelden dat de kerk van Emelgem door een bende beeldstormers onder leiding van de geuse belhamel de Crudenare geheel onteerd werd, geplunderd en verwoest met inbegrip van het aloude Mariabeeld.

Van 1566 tot 1573 beleefde ons land de beruchte periode van de gestrenge Hertog van Alva en de "Raad van beroerten".

Van een andere Emelgemse beeldstormer nog volgend relaas zijner wederwaardigheden naar een citaat getekend H.C.II, blz. 43:

1567: "un sectaire, nommé Jean Ghesquières, né à Comines Nord (gheboren van de prochie van Comene buyten der stede), bonnetmaker ou chapelier, fut condamné par sentence du 12.9.1567 (arch.gén. du royaume, papiers d'état et de l'audience-Conseil des troubles tome XXXVI folio 18bis).

Armé d'un bâton, il avait accompagné et protégé les frères Antoine Algoet et Willekin, prédicants de la nouvelle religion, lorsqu'ils

prêchaient à Iseghem. Il avait aidé à briser les images dans les églises d' Iseghem, Emelghem et Ingelmunstre.

Le bailli, bourgmestre et échevins de Comines le condamnèrent à être mis au pilori et fustigé jusqu'au sang. Il fut banni du comté de Flandre pour 50 ans. Sous peine d'être pendu, il dut quitter la seigneurie et l'échevinage de Comines avant le coucher du soleil et le pays de Flandre avant 3 jours. Tous les biens du banni furent confisqués au profit des hommes du roi".

Wellicht tijdens de brand van Izegem op 18 april 1589, door een vrijbuitersbende aangericht, zal ook de kerk van Emelgem een mikpunt zijn geweest en de prooi der vlammen zijn geworden.

Dat de kerk 38 jaar lang in deze verwoeste staat is blijven liggen, is aan te nemen gezien de troebelen (wederdopers, Calvinisten, walen, malcontenten en spaanse mouterijen) ononderbroken bleven duren tot het einde der XVI^e eeuw.

Tijdens deze rampspoedige jaren werd de pastorie en capelrye van Emelghem vereenigd en de zielezorg alhier ter harte genomen door de Pastor van Iseghem die tevens, door schaarsheid aan priesters, Ingelmunster, Rumbeke, Cachtm en Ouckene te bedienen kreeg.

In hoedanigheid van Deservitor genoot hij insgelijks de tienden en andere voordelen der gewezen pastoors.

Het capelryehuys werd verpacht ten profyte van de kerke.

De laatste Pastor van Iseghem die terzelvertyde de parochie van Emelghem bediende, was Heer en Meester Arnoldus (Aernout) Van Hamme tot 1603, tijdens de regering van Aartshertog Albrecht en Isabella, die een betrekkelijke rust terugbracht in onze Vlaamse gewesten.

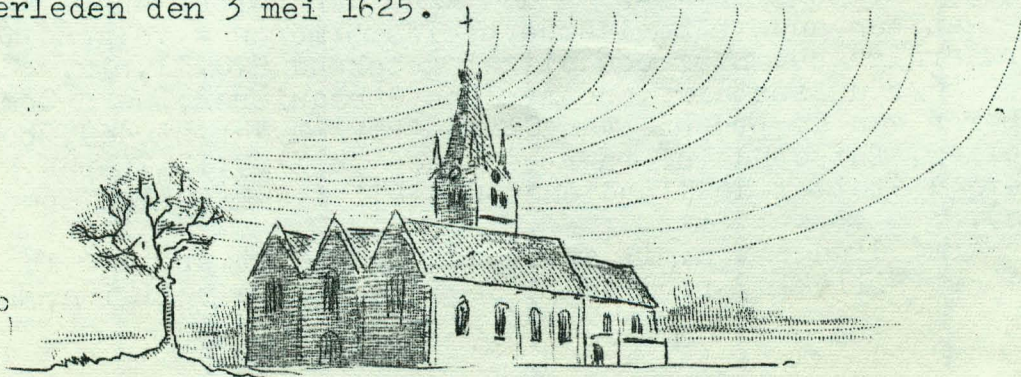
Te dien jare kreeg Emelgem weder eenen Pastor op zijn eigen. De naemlyst der Pastors sedert 1600 is opgeschreven door Pastor Isebrant ten hoofde van het doopregister beginnende met 1700. Dit draagt als opschrift:

"Deo optimo maximo ac pia memoria adm.D.R., pastorum hujus parochia l eccl. de Emelghem".

Van Pastoor Van Hamme schreef Pastoor Isebrant:

"Pastor in Iseghem et simul deservitor hujus parochiae obijt A^o 1603".

"Zo spreekt Pastoor Isebrant, maer hy is in een kwalyk gedacht" zo schreef later Pastoor Verstraete, "want Pastor Van Hamme is niet overleden in 1603, maer hy heeft in 1603 opgehouden om dienst te doen op de parochie van Emelgem; volgens parochieboek van Iseghem, opgemaakt door Kanunnik Tanghe, is meester Van Hamme als Pastor van Iseghem overleden den 3 mei 1625. †



CHRONOLOGIE DER GEKENDE PASTOORS VAN EMELGEM.
 =====

" Dat deze dingen geschreven worden
 voor het volgende geslachte."

" Weest Uwe leidsmannen indachtig
 die U Gods woord verkondigd
 hebben."

Gelijk met vele parochiën 't geval is, vinden wij geen archieven meer om de namen der pastors uit de jaren 1500 te kennen.

I. GUILLIELMUS EGELS.

Eerst gekende eigen pastoor van Emelgem, hier benoemd in 1603, in die parochie overleden ten jare 1624.

Het is een feit dat, toen Pastoor Egels hier toekwam, van het kerkgebouw nog enkel de schamele muren zonder dak recht stonden.

Om te kunnen dienst doen in de verwoeste kerke, herbouwde hij den noordchoor, wezende de oude capelrije van Onze Lieve Vrouw. De twee andere bleven in d'opene lucht staan. Bij gebrek aan torre hing hij een klokke in een belfort, gemaakt boven den ouden torresteeger, ten halven den noordermuur, hedendaags nog te zien. Aldus was de kerk van Emelgem, na de geuzentijd, vooreerst een éenbeukige kerk, die later weërom tot hallekerk zou worden opgebouwd. Zo kon ook de eredienst tot O.L.Vrouw worden hernomen. Naar de mode van den tijd, onder invloed van de barokstijl, kwam dan ook een gekleed beeld de plaats van het oude Mariabeeld innemen.

Als deservitor bleef vermeld: Pastoor Van Hamme, voornoemd.

II. EVERARDUS OBRECHT.

Werd als Pastoor te Emelgem benoemd op 10 april 1625.

Hij was een waekzame herder en z'n eigen akten bewijzen dat hij niet alleen pastor was maar ook de notaris, de zaekwaernemer, de vrederechter, ja zelfs de dokter zijner parochie. Van Pastoor Obrecht mag worden gezegd dat hij de GROTE herbouwer is geweest van onze kerk. Toen hij te Emelgem toekwam, vond hij de kerke nog in haren verwoesten toestand. De vrouwenchoor alleen was recht, de midden- en zuidchooren waren in ongebruikbaren staat. Er bestond ook geen groten torre meer, doch, zo 't schijnt, waren er nog klokken. "Voor leven of sterven" zoo schrijft hij zelve, "herbouwde hij in 1635 de twee overige chooren der kerke." Pastoor Obrecht heeft curieuze handboeken nagelaten waaruit blijkt dat hij een man was met uitgestrekte kennissen eenen vasten moed en stalen wil. Hij stelde zich vastberaden aan het werk en na veel tegenkantingen en andere mocyelykheden ontmoet te hebben, had hy de voldoening kerk en toren voor zyne dood opgemaakt te zien.

HERBOUW DER KERK.

Na eenige weken zijne plaats te hebben leeren kennen, begon Pastor Obrecht met Juny na zyne aenkomst eene opzoeking en opneming te doen van alle goederen, renten, tienden, enz. welke aan Pastory,

kerk, kostery en dische van Emelghem toebehoorden met aanduiding van de lasten van jaergetyden of andere fondatiën die eraan gehecht waren. Daertoe verveerdigde hy een afzonderlyk register, hetwelk nog berust in de kerkarchieven van Emelghem, nu in het Rijksarchief te Brugge.

Ten tyde dat wij (Pastoor Verstraete) Emelghem bewoonden, hebben wy dat register onder handen gehad, er de ontleding van gedaen, er eene tafel van materiën in gemaect en tevens een aantal documenten uit gekopieerd.

De voornoemde stukken uit bundelverzameling Slosse "betrekke-lyk de herbouwing der kerke gedaen in de jaren 1630 tot 1645" geven ons een uitgebreid overzicht der alsdan uitgevoerde werkzaamheden:

Deel II bevat extrakten van akten betreffende de herbouwing der kerk.

Deel III gaat over het timmerwerk der twee chooren.

Pastoor Obrecht heeft wel zeker twee chooren hersteld. Volgens de schriften moet het vrouwenchoor reeds hersteld zijn geweest door Pastor Egels; immers Pastor Obrecht zegt: "aen het metselwerck NOG nodigh in de kerke van Emelghem".

Aan het metselwerk wierd gebezigt ondernemer Pieter Beckaert, ook met "het witten van deselve kercken".

Er is sprake van een "poincter" van Emelghem Jan Flasseel, Jan de Mol, landtsdeeken van 't quartier van Thielt, hr Pieter le Loups, hochballiu van Iseghem, alles is ondertekend door J. Vanhoutte, griffier.

N.B. POINCTER: soort schepen, ook genoemd Poonter: ambtenaar die 't aandeel bepaalde dat elk betalen moest in de openbare kasten (De Bo ibid.)

Het metselwerk der twee chooren kostte meer dan 27 Pond Grt.

Over het "temmerwerck" der twee koren:

"De twee chooren noch te maecken teweten St Prs choor en het heylich Cruyschoor of forme en manier gelyck ons Soete Vrouwe choor nu is." Verder volgt een nauwkeurige beschrijving hoe alles moet gedaen worden.

"Allen dit werck datter resteert van de kercke heeft genomen Giam Vlighe soo van timmeren als van het saghen".

De goedkeuring van hoogballiu, burgemeester en schepenen van Iseghem en Emelghem mitsgaders "poincters en notable van Emelghem in date 8 Mei 1635".

Vloer der chooren door Pieter Bekaert:

"het paneeren van de dry chooren met de trappen van deselve chooren waterpasse te leggen..... 3 ponden groote (25 Oktober 1635).

Deel IV. Over de glasvensters.

"berekent en geëffent met Cornelis Roetbeen (elders Rootbeen) glaesmaecker van synen stiel..... 24 pond groot, dry sch. en 4 grote vlams". Verders: "gifte door den Abt of Prelaet der abtdy van St. Marten in 1637... 10 pond groote voor aendeel in de nieuwe kerkvenster".

Deel V. Schaliedek der chooren, uitgevoerd door Jan Tratsaert.

"uyt de tyd van pastor Obrecht, herbouwer der kercke... de kercke zaï kort in geldmiddelen toen zy het decken der chooren moesten betaelen. Een verzoekschrift werd gestuurd aen hr Jan

de Mol landtdeeken der Christenheyd van 't quartier van Thielt onder het bisdom van Ghendt. Dit verzoekschrift wierd onderteekend door pastor Everaert Obrecht, Giam Coussement, kerkmeester van Emelghem, Joos 't felt, schepenen van Iseghem en Emelghem mitsgaders Roigaert Terrier, Roigaert Cottoir en Christiaen van Coppernal, poincters en notable der voors prochie"(Daarin werd verzocht meer rente te mogen opleggen).

Deel VI. Deel VI. De communiebank. 29 Jan. 1636 (item aan Vlighe)

Deel VII. Het orgel.

By uytneeming van veel buytenkercken, die van Emelghem was van overouds voorzien van een orgel.

Ontvangstbewijs van " 12 pond Paryssies, voor het vermaken van de orgel. 26 April 1638 get. Lowys Medaert.

Deel VIII. Over de wijding der nieuwe altaren.

Betreffende de nieuwe altaren (zelfde tijd - Maryn Vlighe heeft goet over het leveren en maecken van het tabernakel iiiij-xx XVJ P

----schilderen door Ferdinand van Sande ".

Het houtwerk van onse lieve vrouwe autaer: ferdinant van Sande en zijn diener.

1640: "Z.H. Antonius TRIEST, bisschop van Gent naer Emelghem gekomen is om daer de nieuw opgebouwde altaren te wyden".

(Hij wakkerde den pastoor aan om de bouw van den toren aan te vangen). (Bisschop Antoon Triest van Gent werd in Sinte Baafs een grafmonument opgericht door Jeroom Duquesnoy (1602-1654). Het geldt als het beste beeldhouwwerk van de Vlaamse school).

Deel IX. Is een memorie van alle materialen "die gecocht zyn tot de twee coren van de kerk van Emelghem, eenighe vrachten en andere kosten".

Deel X. HERBOUW VAN DEN TOREN.

Ten jare 1636 stond de kerke gansch opgemaect, niets anders meer te bouwen blijvende dan de kloktoren. De vier volgende jaren rustte men en intusschen kon de kerk zich een weinig ontlasten van de schulden waarin zij gedompeld was.

De bisschop van Gent, Z.E.H.A. Triest, de kerke komende wyden, maande de Pastor aan "om eenen torre te maecken en daerinne cloecken te hanghene". Daarvoor moest Pastor Obrecht schier het onmogelijke doen, maar toch, hij vrocht erdeure en in 1644 draaide het haantje op den prachtigen toren, die men heden nog bewondert.

Ten jare 1640 begon Pastor Obrecht dus middels te beramen om den toren op te bouwen, hiertoe dus, zoals gezien, aengemaend zynde door den Bisschop van Gent, welke aanmaning het volgende jaer door den deken van Thielt, in name van den Bisschop, vernieuwd werd.

Wij hebben niet gevonden dat Pastor Obrecht byzondere moeylykheden ontmoet heeft in 't opbouwen der chooren, maer zoo was het niet gelegen met den toren.

Ware het niet geweest (gelyk blykt uyt zyn schriften) dat het een man was met eenen stalen wil, eenen vasten moed, een gezond verstand en een ryp overleg, nooit zou hy de moeylykheden overwonnen hebben.

Tegenkating der parochianen, gebrek aan geld, ziedaer genoeg gezeld om zyn positie te doen verstaan. Niettemin ging hy erdoor. Hij kocht in verscheidene plaatsen boomen, mits conditie dat zij nog eenige jaeren mogten groeyen, hy kocht steen en legde het daer en intusschen maeckte hy plannen, hy schikte, hy schreef, hy vroeg, hy ontbood ervaren metsers om hun gedacht te vragen nopens den bouw, etc.....

Men moet weten dat de overheden en de parochianen de onkosten grooter voorzagen dan zij inderdaad geweest zijn dewijl zij veronderstelden dat de toren uit de grond moest nieuw gebouwd worden, dat hij niet kon gebouwd worden op de oude pilaren en de reeds bestaande bogen, gelyk het later nochtans geschied is. Pastor Obrecht is zelve bedrogen geweest, zynen toren zoo gauw opgemaect te zien. Hij verwachtte het veel later, gelyk men oordeelen zal uit de volgende stukken.

Deel XI. Over aankoop van boomen voor den toren.

Akt: Last gegeven door bisschop van Gent Antonius Triest a. 1640 en Landtsdeeken Jan de Mol a. 1641 om " een torre te maecken". (daer komt ook tusschen: Pr. Terier kerkmeester).

Aenkoop van eenen "eecken boom staende op Cachten bachten pr. hornaerts huys"..... 4 pond 15 schillingen groot, met accoort te mogen blyven staen ten onsen beliefte tot sesse, seven of acht of meer jaren, midts dat hy de wtlopinghe alsdan sal hebben"...

"... en paelt den boom jeghens de mander en is den dicsten van tween en staet noort van den anderen die haerlieder blyft..."

... aankoop: "10 eeckeboomen waervan de neghen staen aen kastanien boomgaert en dat in de dreve van Ottos Van Berghe.....

item eene eecke staende aen Jans Backrs stuck op den beck jegens den walle of wateringhe van pieter de voldere.....

verkoop door jan Loosveldt in Coolscamp aan Mr. Everart Obrecht:

" sesse en twintigh eecke staende.....enz.

Volgen twee actek waarop voorkomen:

Jan de Mol deecken Thielt hr pr le loup, balliu, Vereecke Burchmeester, Giam Verscheure, Adriaan Abeel, Joos 't felt schepenen van Iseghem en Emelghem, missgaeders Jan Flasseel, fransen Wallays, Roigaer Terier, gesworen poincters en notable van Emelghem.

(verder volgt de beschrijving van het maken van de toren).

De akt om het bouwen te beginnen is ondertekend door:

" Pieter Van der Marcke en D. Oosterlinck."

Ook tussenkost van Antonius Vanthienenbroucke metser om nazicht op 26.6.1642 over het bouwen op de oude bogen.

Deel XII. Geeft conditien, gemaakt voor het metsel- en timmerwerk van den toren.

Deel XIII. Over het scaliëdek van den toren.

Een viertal akten. Anno 1644 den 26 Juli-aanbesteding van het scaliëdek van den "heelen torre met de vier slapers door Symoen Penneel.

Deel XIV. Over het "houtwerck van Emelghem torre."

Deel XV. Nog een rekening nopens den toren.

Pastoor Obrecht overleed den 25 Mei 1648, bij ongelukke getroffen van eenen kogel. De latere pastoor Isebrant zegt in zijn doodregister: "glande plumbea trajectus casualiter interiit a° 1648".

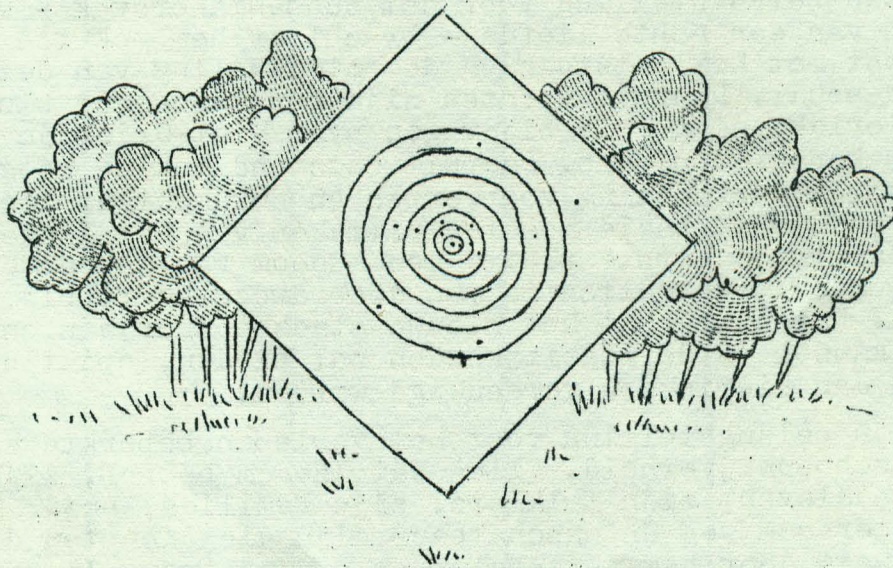
Volgens de overlevering is het gebeurd op den Knok, alwaer hy komende uit de priesteragie van Iseghem, een kogel gevangen heeft van de bosseniers, die daer omtrent in hun hof bezig waren met schieten.

Het doodsboek geeft Pastoor Obrecht de titel van:

PASTOR OPTIME MERITUS.

Tijdens zijn herderschap was deservitor: Matthias de Valliers, onderpastor te Iseghem.

(vervolgt)





IN MEMORIAM HEER ALFONS DE JAN

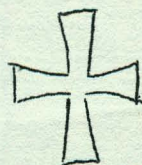
In de gezegende leeftijd van 82 jaar overleed op 6 februari 11. ons bestuurslid Heer Alfons De Jan.

Begaafd met vele talenten, heeft hij deze zijn laven lang in dienst gesteld van zijn volk, zijn stad en haar nijverheid. Oudleerling van Emiel Dierick en groot bewonderaar van Edward Dierick was hij met hart en ziel verknocht aan de Izegemse schoenmakerij, waarvan hij op nationaal en ook op internationaal plan een der meest onderlegde bevoegdheden en een der meest eminente vertegenwoordigers was.

Zijn belangstelling voor het schoenmakersvak - we zouden mogen spreken van een echte liefde - bracht er hem ook toe alles te verzamelen wat met het ontstaan en de ontwikkeling van deze industrie verband houdt. Daaruit sproten zijn geromanceerde biografie van Edward Dierick, zijn vele bijdragen over Sint-Crispijnvieringen, de schoenmakersgilden, enz. Daaruit ontstond ook de uitgebreide en waardevolle verzameling voorwerpen en dokumenten, die hij bijebracht en die de basis moesten uitmaken van het Izegemse stadsmuseum, dat in de eerste plaats een museum van de schoennijverheid moest worden. De realisatie van deze droom heeft hij niet meer mogen beleven. Hopen wij dat het nieuwe stadsbestuur aan onze kring hiertoe de kansen en de mogelijkheden zal bieden, opdat de naam van de heer De Jan hierin zou vereeuwigd worden.

Zijn belangstelling voor het verleden beperkte zich echter niet tot de schoennijverheid. Alles wat Izegem betraf, zijn geschiedenis, zijn stadsleven, zijn folklore, zijn families, enz., het droeg alles zijn interesse weg en onschatbaar zijn die diensten die hij onze stad bewees door het verzamelen en ordenen van alle gegevens over het verleden, het aantekenen van merkwaardige gebeurtenissen, het bewaren van dokumenten en voorwerpen. Wie over de geschiedenis van Izegem uit de laatste driekwarteeuw iets wilde weten, kon zich veilig tot de heer De Jan wenden: hij had het genoteerd of hij wist het nog, want zijn scherp geheugen liet hem zelden in de steek, en met zijn bekende dienstvaardigheid stelde hij zijn dokumentatie ter beschikking van zoekers en vorsers.

Onze kring verliest in hem een beslagen kenner, een trouw medewerker en een geestdriftig bestuurslid, een figuur die in Ten Mandere niet zal vergeten worden.



ACTUEELTJES NR.8

Op 20.II.1964 werd de nieuwe H. Familiekerk plechtig ingewijd door Mgr. E.J. De Smedt.

Vanaf I.I.1965 is de gemeente EMELGEM met IZEGEM één geworden onder de naam van IZEGEM. Zo heeft onze stad nu een totale oppervlakte van 1972 ha. en een totale bevolking op I.I.65 van 22.390 inwoners.

Izegem zette het nieuwe jaar in met natte voeten. Bij de jaarewende was er watersnood op verschillende plaatsen, die een drietal dagen bleef duren.

De nieuwe gemeenteraad werd samengesteld als volgt: Burgemeester Heer André Bourgeois, advocaat; Schepenen: Heer Jozef Tytgat, onderwijs, cultuur, gezin, feestelijkheden, jeugd en lichamelijke opvoeding; Heer Omer Baert, geneesheer, coördinatie en integratie van Emelgemse aangelegenheden; Heer Julien Renier, regie, electriciteit, sociale aangelegenheden, Commissie van Openbare Onderstand; Heer Florent Vandenberghe, openbare werken en openbare gezondheid; Heer Gabriel Eeckhout, financiën, handel, landbouw, nijverheid; Gemeenteraadsleden: Antoine Rousseau, Roger Vandenberghe, Mevr. C. Sintobin-Allewaert, Michel Kesteloot-Denys, Bernard Depoorter, Hendrik Vanacker, Gustaaf Nyffels, Pierre Van Staay, François Beheydt, Marcel Vandeweghe, Schietgat Maurice, Latrez Robert en Surmont André.

Op 6.2.65 overleed alhier de heer Alfons DE KAN (°27.4.1883) Hij was bestuurslid van onze heemkundige kring en jaren lang leraar aan het V.T.I. Tevens was hij stichter van de oud-leerlingenbond en verzorgde het vakblad voor de oud-leerlingen van het V.T.I. (De Technicus). In de laatste jaren ijverde hij vooral voor 't vastzetten van geschiedkundige gegevens betreffende Izegem, vooral in verband met de schoennijverheid.

De Izegemse straatnamen kwamen menig keer in het nieuws. In de streekbladen konden we verschillende polemieken volgen over dit onderwerp. De straatnamen die in Izegem én in Emelgem een en dezelfde naam droegen werden naar best horen gewijzigd. Dat deze oplossing niet door iedereen als DE BESTE werd aanvaard, was zeer begrijpelijk. Maar wanneer zal er ooit NIETS aan op te merken zijn?

Dhr Herman ROELSTRAETE, directeur van de stedelijke muziekacademie, ging door met zijn VOGLMA-concerten. Onder het motto "Jeugd musiceert" kwam er een buitengewone productie tot stand onder de leiding van de directeur zelf. De zang werd verzorgd door de leerlingen van 't Lyceum de Pelichy en de ritmische uitbeelding was in handen van de kunstdansgroep "DIE BOOSE".

De stedelijke nijverheidsschool werd tot "STEDELIJKE ACADEMIE" bevorderd.

De INDUSTRIEZONE werd in de eerste perskonferentie van de heer burgemeester duchtig aangepakt. De gunstige ligging van de 34 ha. industriegrond loont de moeite om er eens grondig over na te denken om zo aan Izegem nieuwe industriemogelijkheden te verschaffen.

Ter gelegenheid van het Winterconcert van de Koninklijke Harmonie van de Congregatie die allerbest verliep, heeft de heer AZER MOENAERT, een nieuw stuk Izegemse folklore naar voor gebracht met "DE JONGEN VAN BOOS IZEGEM" in première te dirigeren.

Ook kwam onze stad op 17.3.1965 voor een tweede maal op het T.V.-scherm, in 't programma "Te voet door Vlaanderen". Vroeger waren de "IZEGEMSE BORSTELS" uitvoeriger op het scherm verschenen. (10.3.1960)

Drie stadsgenoten werden laureaat van de arbeid bekroond en in Luik naast tal van andere gehuldigd. We vermelden: Heer Antoon Debusschere, laureaat van de internationale wedstrijd voor beroepsopleiding 1962 te Gijon (Spanje) voor electriciteit; Mej. Marie-Louise Scheldeman, voor damesklederen en Heer Odiel Cauwelier, meester haarkapper.

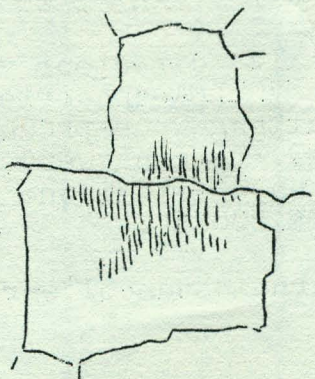
Ter gelegenheid van het TIENJARIG BESTAAN van de volkskunstgroep "DIE BOOSE" kwam van 30 april tot en met 3 mei '65 OOST en WEST te Izegem saam. Het eerste EUROPEES LENTEFEESTIVAL werd een succes voor oog en oor. Aan de inrichters een flink applaus voor de gedurfde en geslaagde opzet.

Ook kenden we twee tentoonstellingen: De heer Alfons Blomme uit Roeselare, stelde zijn laatste werken ten toon; Onze stadsgenoot en lid van onze kring, de heer Désiré Dekeersschieter. De atmosfeer was echt stemmig, het werk kleurrijk en gevarieerd en verzorgd. Het was een flink begin. We wensen hem verder veel succes.

Nieuwe kaarten van de stad Izegem (1.3.1965) zijn verkrijgbaar in het stadhuis, afdeling BURGERSTAND.

Klein formaat (47 cm x 43 cm) = 10 frank.

Groot formaat (72 cm x 66 cm) = 20 frank.

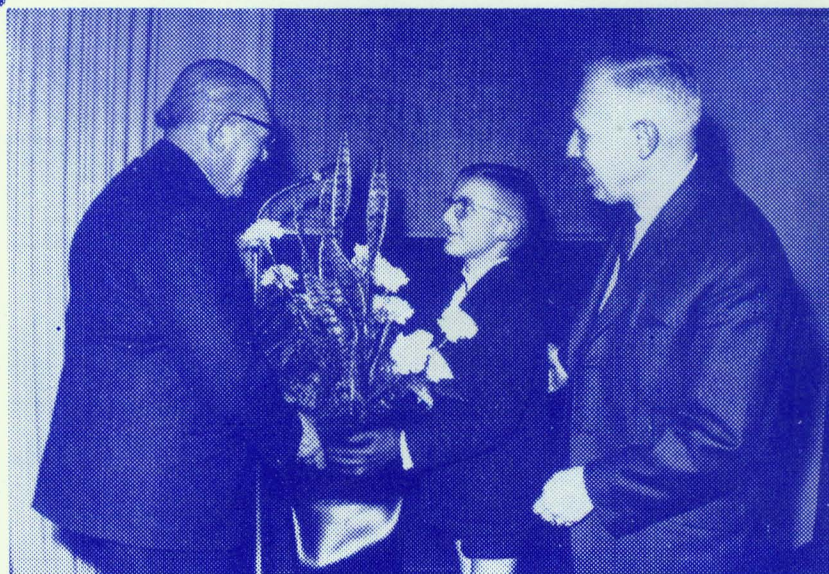




Cliché « Het Wekelijks Nieuws »

Nieuwjaarsmorgen 1965 op Emelgem Dam
... iets om er natte voeten van te krijgen !

Cliché Dagblad « Het Volk »



Nadat de heer Azer Moenaert zijn première gegeven
had van « De Jongen van Boos Izegem », werden hem
gulhartig bloemen aangeboden.

Cliché « De Weekbode »



De koren en het jeugdorkest van het
lyceum « Ave Maria » voerden het
schoolatorium « De Caritate Christo »
uit onder leiding van de heer Herman
Roelstraete.

WELKOM, HEER BURGEMEESTER !



DE HEER ANDRÉ BOURGEOIS

ONZE NIEUWE SYMPATIEKE BURGervADER WIENS NAAM «BURGER»
EN WIENS BEROEP ADVOCaat (MEESTER)
ALS IN DE STERREN GESCHREVEN STOND OM **BURGEMEESTER** TE WORDEN
VAN ONZE BLOEIENDE STEDE.

HEER ANDRE BOURGEOIS

BURGEMEESTER VAN DE STAD IZEGEM.

Bij koninklijk besluit van 28 januari 1965 werd de heer André Bourgeois benoemd tot burgemeester van Izegem, dat inmiddels aangegroeid was met het voormalige Emelgem.

Geboren te Izegem op 7 maart 1928, doorliep hij de lagere school en de latijnse humaniora aan het Sint Jozefscollege van zijn geboortestad. In 1953 promoveerde hij aan de universiteit te Gent tot doctor in de rechten.

Als stichter en leider van de C.V.P.-jongeren in het arrondissement Roeselare-Tielt, werd hij in 1956 verkozen tot lid van het arrondissementeel hoofdbestuur van de C.V.P. Van 1958 tot 1963 was hij nationaal ondervoorzitter van de C.V.P.-jongeren, en in laatstgenoemd jaar werd hij voorzitter van de C.V.P., afdeling Izegem.

Op het lokaal plan was de heer Bourgeois werkzaam als bestuurslid en sedert 1961 als voorzitter van het N.C.M.V. en als voorzitter van het Vormingsinstituut. Als lid van de Stedelijke Kultuurraad maakte hij zich bijzonder verdienstelijk als organisator van de A.B. N.-tornooien, terwijl hij als lid van het Feestcomité op uitstekende wijze de public-relations en de propaganda verzorgde bij de vier voorbije herfstmuziekfestivals.

Zijn dynamisme en zijn activiteit mogen van hem een jonge en vooruitstrevende burgemeester van Izegem maken. Ten Mandere, dat in hem een trouwe en ijverige medewerker bezat, wenst hem alle succes toe en hoopt dat hij, spijs de vele moeilijkheden, moge slagen in zijn plannen tot groei en bloei van onze stad.



KRINGLEVEN

Met dit eerste nummer zijn we meteen ons eerste lustrum ingegaan. Vijf jaar waarin "Ten Mandere" reeds veel lief en leed kende. Bij het leed moeten we vernoemen: het afsterven van burgemeester Jules Sintobin, de man die ons vanaf de eerste dagen moreel en materieel steunde; verder het overlijden van de heer De Jan Alfons, bestuurslid en pionier van de heemkunde in onze stad. Wij gedenken hem vol piëteit en dankbaarheid.

Vreugde echter kende onze kring ook: om de gestadige groei en bijval van onze kring; we eindigden vorige jaargang met 226 leden en ruilden met 5 zustermaatschappijen.

Tot de laatste activiteiten van onze kring behoren o.a. tussenkomst in het zoeken naar nieuwe straatnamen, dit lokte zelfs een scherpe reactie uit die echter onmiddellijk beantwoord werd.

In de laatste bestuursvergadering werd ook de mogelijkheid overwogen de uitgifteperiode van ons tijdschrift vast te zetten nl. rond Pasen, Kermis en Kerstmis. Tevens zou een begin gemaakt worden met de geschiedenis van Izegem door de eeuwen heen. Een bijzonder nummer zal ook besteed worden aan de Franse periode in onze streek en stad, dit aan de hand van artikelen geschreven door wijlen Z.E.H.P. Declercq. U ziet, beste lezer, de toekomst belooft nog heel wat; daarom durven we ook rekenen op een duurzame getrouwheid van Uwentwege.

Als laatste prestatie moeten we hier nog vermelden de algemene vergadering die doorging op woensdag 3 maart 1965 in de feestzaal van ons stadhuis. Spreker was een onzer jongste maar daarvoor niet minder beslagen leden: de hr Luc Billiow, Lic. Wijsbegeerte en Letteren. Niettegenstaande een beloofde voetbalreportage in de T.V. (die niet doorging, maar toch wat leden thuis weerhouden had) mocht onze voorzitter toch nog een veertig aanwezigen verwelkomen. Na een "In Memoriam" Heer Alfons De Jan, nam Luc Billiow het woord en onderhield de vergadering over "Sekuliere roepingen in het Bisdom Brugge van 1835 tot 1914". Het werd een interessante voordracht, doorspekt met vele belangwekkende details uit onze stad en streek. Niemand van de aanwezigen heeft zich deze hoogstaande voordracht zo boeiend voorgesteld. Het verwonderde ons dan ook niet dat de spreker zijn zelfde voordracht heeft mogen geven te Roeselare voor het plaatselijk heemkundig genootschap. Wij van onze kant zullen zeker niet nalaten nog beroep te doen op deze belovende jonge kracht uit eigen midden.

We sluiten dit kringleven niet zonder al onze getrouwe leden een zalig Paasfeest te wensen (zelfs al komt dit wat laat, 't is toch gemeend).